

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, L. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara

Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Csillogó remények és szürke valóság

Újévi beszédek, újévi megnyilatkozások özöne hangzott végig a világon az esztendő első napján. Newyorktól messzi Tokióig zugott a rádió, megszólaltak az államfők, vezérlő politikusok, minden vallások templomaiban szállott a beszéd a szószékről, még Franco generális is időt szakított magának a karácsony szent ünnepe óta szüntelenül vívott új spanyolországi offenzíva zajában, hogy az eljövendő idők reményét hangoztassa. Ugy vélte, hogy ebben az évben már megszűnnek nemzete véres megpróbáltatásai és elhallgatnak a fegyverek. A béke visszatérését kívánja tehát már ő is, de vajjon rávirradnak-e Spanyolországra ezek a hön óhajtott aranjszíni napok és rávirradnak-e valóban erre az egész meggyötört emberi világra? Ez a sóhaj lebeg nyílt kérdésként az összes nyilatkozatok mögött, amelyek a rózsaszínű kibontakozást vetítik az eljövendő beteljesülések horizontjára. Az újév kezdetén valóban szeretnénk hinni egy jobb korban, a megváltó, mélységesen kiengesztelő gyökeres nagy változásban. Akarjuk is ezt teljes szívünkkel, de sajnos nem tudunk reménykedni maradéktalan optimizmussal, mert eddig mindig csalatkoztunk újévi reményeinkben. Évtizedek óta mulnak a súlyosnál súlyosabb esztendő, minden tünt év mesgyéjén elhangzottak a szebbnél-szebb újévi szónoklatok és nyilatkozatok és mégsem váltak valóra a szépséges reménységek és ígéretek. Elpattantak, mint a buborék, ezek az ünnepi gondolatok és előrenyomult csakhamar ismét az ólmos szürke köznapi minden bajával, kilátástalanságával, idegeket tépő súlyos nagy gondjaival. Negyedik évszázad óta tart már e nagy leromlás, mindig mélyebbre zuhanunk. És ebben a mélységben egyre feketébb, szélesebb lesz az ájszaka, iasanként kihunynak a szeretet, a jószág, az értelem, a szellemiség vezérlő csillagai. Igon, leki éjsötétségben élünk. Szenvedélyeink toronymagas hullámain dobálódzunk, mint a kormányvesztett tört hajó a zugó tengeren. Vajjon tényleg, nincsen-e más megoldás a számunkra, mint a fegyverkezés és a háború? Es ha el is odázzuk egyik évről a másikra a förtelmes leszámolást, vajjon menekést jelent-e ez számunkra, ha mégis mindig csak ez a gondolat tola'szik minden erőfeszítések előterébe? Valahogy legmélyebből kell megkezdeni a menekvés munkáját. A lélek legbensőjéből, a szívből. Daladier újévi beszédében, amelyben a békéről beszélt és a nemzeti munkáról, ezt a szót használta, hogy „szemérmes hazafiság”. Hogy a hazafiság szóiamának nem kell mindig rikoltó vezérszerepet játszani, mert a veszély óráiban a nemzet ugyis csatasorba áll, mint egyetlen család. Tanulástgot rejt ez a szó, hogy szemérmes hazafiság. Hogy kevésbé a nemzetek közötti ellentétnek legyen kifejezője, mint inkább egy nemzet összefogásának ereje és bizonyossága. Ne legyen tehát a hazaszeretet égő anyag, hanem inkább melegítő. A nagy humanitásban szükséges a más nemzetek iránti rokonszenv és a más nemzetek szeretete és becsülése is. Ily módon majd megtalálja és megérti az egész világ egymást. Apoljuk tehát a lelkes magértést és dobjuk el a szüntelen feltalakodó fegyveres megtorlások gondolatát, amelyek csak a vért és a pusztulást idézik. Legyünk újra, mint egykor rég, emberek. Állit-

Daladier Korzikába érkezett

Hűségükről biztosították a francia államot a korzikaiak. — Az olasz sajtó a tengely közep európai túlsúlyának elismerését követeli

Páris, január 2. Daladier miniszterelnök a déli órákban megérkezett Korzika szigetére. Mint ismeretes, a miniszterelnök a Foch marsallról elnevezett páncélos cirkálón utazott és ezt a cirkálót egy másik is követte, amelyen Campichi francia tengerészeti miniszter és több személyiség kíséri a miniszterelnököt. A párisi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a miniszterelnök útjának. A Jour szerint Daladier Korzikán, Tunisban és Algirban nagy jelentőségű nemzeti küldetést teljesít. Az Ordre szerint

a francia miniszterelnök afrikai látogatása azt jelenti, hogy Franciaország minden körülmények között megvédi gyarmati területét.

A szélsőbaloldali Humanité is azt írja, hogy Daladier miniszterelnök látogatása azt jelenti, hogy Franciaország az olasz követeléseknek semmi körülmények között nem fog engedni.

Daladiert megérkezésekor a korzikaiak lelkes ünnepségekben részesítették. Daladier ágyúudörgés hangjai közben szállt át a Foch marsall páncélos cirkálóról egy kisebb torpedónaszádra és annak fedélzetéről köszöntö meg a korzikaiak ünnepséte. A kikötőben a miniszterelnököt a korzikai prefektus és az ottani kormányzótanács elnöke, valamint Korzika parlamenti képviselői és több előkelőség fogadta. Először a jaccói polgármester mondott üdvözlő beszédet, majd a korzikai kormányzótanács elnöke, aki beszédében kijelentette, hogy

Korzika népe tisztelettel hajlik meg a francia kormány elnöke előtt.

Ezután Korzika fiainak az anyaállam iránti hűségét hangoztatta, amely hűséget a háború alatt vérel is megpecsételték a korzikai hősök. Az ő nevük mindig jelentős oldala lesz a francia történelem lapjainak.

Daladier miniszterelnök Fabiani polgármester szavaira a következőket válaszolta:

— **Korzika a gócpontja az anyaországot Észak-Afrikával összefűző vonalnak. Bármilyen is az eredetünk, mindenekelőtt franciákka váltunk, mert franciákka akartunk válni. Franciaország nem a történelem véletlen folyománya, mert mindazon tartományok, amelyek raggyá tették hazánkat, szabadon, önszántukból egyesültek a civilizáció és a testvériség jegyében. Franciaországban nincs szükség arra, hogy erőszakos és fenyegető legyen, nincs szükség arra sem, hogy emelt hangon beszéljünk, Franciaország a szívekben és lelkekben él. Franciaországnak arra van szüksége, hogy erős legyen és higgyék el nekem, hogy erős is. Ezt akartam megmondani önöknek, akik katona és tengerész nép fiai.**

Az ünnepélyes fogadtatás után a miniszterelnök megkoszorúta a világháborúban hősi halált halt korzikaiak emlékművét, majd pedig dísz-szemlélet tartott a kivonult csapatok felett.

Amikor a miniszterelnök a prefekturáról eltávozott, a tömeg lelkesen ünnepelte. Daladier ezután a Foch cirkáló fedélzetére ment és elhagyta Ajaccio kikötőjét.

A Popolo di Roma azt állítja, hogy

a Róma—berlini tengely túlsúlyának elismerése Közép- és Kelet-Európában első feltétele az európai béke biztosításának.

Európa jövője attól függ, hogy a tengelynek milyen erős az ellenálló képessége, mert előbb, vagy utóbb sor kerül annak eldöntésére, hogy az olasz és német hatalmi túlsúly Közep európaiban és a Földközi tengeren érvényesüljön. Ha ezt a hatalmi tengelyt más államok kétségbevonják, úgy Európára igen nehéz napok várnak.

A CFR, egész személyzete belép a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

Ionescu tábornok, elnökségi levéle

Bucuresti, január 2. Mihail Ionescu tábornok, a CFR igazgató-tanácsának elnöke, levelet intézett a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala vezetőségéhez, amelyben közölte, hogy a CFR egész személyzete már az arcvonalt megalakulása alkalmával annak a kívánságának adott kifejezést, hogy ennek a szervezetnek tagja legyen. A vezető tisztviselők azonnal beiratkoznak és közvet-

lenül küldték el belépési nyilatkozatukat. A bucaresti személyzet tagjai, számszerint 9334-en, az igazgató-tanács elnökével együtt, most jelentette be belépését. Illetékes helyen hangsúlyozták azt a fegyvelmezettséget és hazaszeretetet, ahogyan a CFR személyzete és vezetői az uralkodó körül csoportosulva teljesítik kötelességüket.

Németország ügyvivőjét is visszahívja az Egyesült Államokból

London, január 2. A Times szerint az Egyesült Államok és Németország között tovább éleződött a helyzet. Diplomáciai körök értesülése szerint Németország újabb jegyzéket készült átadni Washingtonban és ha erre a jegyzékre sem kap kielégítő választ, akkor visszahívja dr. Thomsen német ügyvivőt is, aki dr. Direksen német nagykövetet helyettesíti Washingtonban. A Times hozzáfűzi, hogy ez a lépés nem fog az amerikai közvéleményre nagyobb hatást gyakorolni, mert az Egyesült Államok úgy is meg akarja szakítani a diplomáciai kapcsolatokat Németországgal.

suk újra vissza a legnagyobb kapcsolatókat, a melyek a világ minden nemzetét összekötik. Al-litsuk vissza a szeretést, a megértést, a szlv jogát, a tudomány és a művészet becsületét. Próbáljuk meg megegyeszer mindent úgy visszaépíteni,

ahogyan egyszer épült és virágzott, mindenki közös hasznára az egész kerek Földön. És akkor majd ismét jönnék boldog új esztendő, termékeny boldog évek a kiengesztelődött emberiség számára.

Ófelsége, II. Carol király az ország ujjaszervezésének programját fejtette ki újév napján

Újévkor déli 12 órakor jelentek meg az Uralkodó előtt a kormány tagjai és a helytartók, utánuk a diplomáciai kar

Bucuresti, január 2. A patriarchátuson megtartott ünnepi istentisztelet után a magasrangú tisztviselők s előkelőségek élükön Miron Cristea pátriárka-miniszterelnökkel a királyi palotába vonultak, ahol díszes keretek között az újév alkalmából felköszöntötték Ófelsége II. Carol királyt. Az ünnepi fogadás a királyi palota nagy tróntermében ment végbe és még a teremben volt az impozánsan díszes karácsonyfa is.

TIZENEGY HÓNAP EREDMÉNYE

A királyi tanácsosok, az udvartartás tagjai, a Kormány tagjai, akik az új egyenruhájukban jelentek meg a miniszterelnökkel az élen. A királyi helytartók, s a tábornokok félkört formáltak a trón körül, miközben Starcea, a királyi ház ceremónia nagymestere jelentette az uralkodó és Mihai nagyvajda érkezését, akik megjelentek a trón emelvényen. A jelen voltak mély meghajlással üdvözölték Ófelsége II. Carol királyt és a trónörökösét, majd a kormány nevében a miniszterelnök az alábbi beszédet intézte a királyhoz:

Sire! Ismét eltelt egy év. Felsőged kormányza az én elnökségem alatt az elmúlt év februárjában kezdte meg munkáját és most, hogy 11 havi működésre tekinthetünk vissza, természetes, hogy az új munka megkezdése előtt visszatekintsünk a múltra és megvizsgáljuk azokat az eredményeket, amelyek a közéletben sikerült elérnünk. Minden bizonyítástól eltekintve legényesebb pontját, az ország királyi által gyakorolt erkölcsi és törvénykezési tevékenységét, amelyet az új alkotmány valószínűleg meg. A pátriárka-miniszterelnök ezután felsorolta a kormány tevékenységének jelentősebb intézkedéseit, ismertette a törvényhozási munkát a közigazgatási törvény életbeléptetését, valamint az új közoktatási törvényeket. Rámutatott arra, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium ideiglenes jelleggel és helyettesítések céljából a következő ki-nevezéseket eszközölte: Az elemi iskolákban 4639 fiatal tanítót helyezett, a középiskolákban 1162 tanárt, a belügyminisztérium több, mint 2500 kinevezést eszközölt, a közlekedésügyi minisztérium 150 diplomást és 600 nemdiplomást helyezett el, 1939 január elseje után pedig pályázat révén 1343 diplomás nyer elhelyezést. Az egészségügyi minisztériumnál 446, az igazságügyi minisztériumnál 1420 kinevezés történt.

Az állásnélküliek száma jelentősen csökkent és hiány mutatkozik orvosokban, mérnökökben és gyógyszerészekben.

A miniszterelnök arra buzdítja a diákokat, hogy rendszeresen járjanak iskolába és tanuljanak. Rámutat arra, hogy a fegyverzetlenek eltűntek. Ezután a törvényekről beszélt, amelyek a munkások érdekeit védik. Elősegítették a román iparosok szá-

mának gyarapodását. Inasóthonokat nyitottak, munkaházakat építettek. Ezután az egészségügyi offenzíváról beszélt. A bírói kar ujjaszervezéséről, majd pedig a kisebbségekről a következőket mondotta:

— Nem feledkezünk meg azokról a nemzetkisebbségekről, akik évszázadok óta élnek a román földön. Ezek számára már közvetlenül a háború után a teljes autonómia alapján biztosítottuk az egyházi fejlődést. Kulturális téren pedig fejlődnek és kulturális helyzetük ma virágzóbb, mint a háború előtt volt. Ami a kereskedelmet, az ipart, a mezőgazdaságot és általában a gaz-

Az új idők — friss munkát követelnek

Az uralkodó és a dinasztia életével való szülő beszédre Ófelsége a következőképpen válaszolt:

— Az 1938-as év a nemzet történetében gondokkal teli évet jelentett, de ugyanakkor a megújulás és a nemzeti ujjaszületés évét is. Az elmúlt év folyamán egyetlen vezérlő gondolatom az volt, amelyet az új alkotmány kihirdetésekor is hangsúlyoztam: Románia megmentése. Ez nemcsak gondolat volt, de jelszó és vészkiáltás is egyben. Mélységes öröm tölt el, amikor azt tapasztaltam, hogy az ország egy emberként válaszolt felhívásomra és egységesen szavazta meg az új alkotmányt. Az a lendület is, amellyel a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába történő beiratkozások folynak, szintén örömteli jel, amely azt bizonyítja, hogy országunk egészséges és lelkesen tud felelni azok hívására, akik az ország javát akarják. Ez a magaslatos gondolat töltötte el kormányomat is. A miniszterek szavai világosan mutatják mindenkinek, hogy a kormány mit végzett. Lefektették az állam észszerű megszervezésének alapjait. Minden jóhiszemű ember el kell ismerje, hogy nagy erőfeszítések történtek. A megváltozott eredmények nap mint nap mutatkoznak majd.

Az, hogy mindez ilyen életemben meg lehetett valósítani, annak tulajdonítható, hogy mindenki megértette az új idők követelményét: a munkát.

Az idő nem várakozik az emberre. Az a kötelességünk tehát, hogy lépést tartsunk az idővel és segítsük egymást az erkölcsi és az anyagi felemelkedés útján.

A KÖZÖSSÉG BOLDOGSÁGA — MINDENKI BOLDOGSÁGA

— Az 1939-es év küszöbén figyelembe kell vennünk a tegnapi tanulságait és bizalommal és határozottsággal tekintsünk a holnap elé. A megkezdett ritmust habozás nélkül folytatnunk

dasági életet illeti, kisebbségeink olyan helyzetben vannak, mint egyetlen más országban sem. Ezt el kell ismerni mindenkinek nyíltan, aki ismeri a helyzetet és nem akarja a külföldet tévedésbe ejteni.

KÜLPOLITIKAI CÉLKITÜZÉSEK

A miniszterelnök ezután a külpolitikai kérdésekről beszélt és megemlékezett arról, hogy az elmúlt évben Európa nagy válságon esett át. Romániát szintén érintette ez a válság, de teljesítette kötelességét magával, barátaival és a békével szemben.

— Külpolitikánk megőrzi és megerősíti szövetségeseinket és barátságainkat és az az óhaja, hogy minél több újabb és értékes barátokat szerezzen. Az elmúlt évben tartott nemzetközi konferenciák csak konszolidálták Románia barátságait.

A zsidókérdésről szólva a miniszterelnök kijelentette, hogy ezt megoldják a törvények alkalmazása révén, a kormány pedig részt vesz abban a nemzetközi munkában, amely elősegíti a zsidók tervszerű kivándorlását. Megemlékezett az ország költségvetéséről, amely egyensúlyban van és szavait a következőkkel fejezte be:

Sire! Ime a csokor, amelyet az elmúlt év megvalósításaiból és eredményeiből kötöttünk össze és amelyet a kormány Felsőgednek ajánl fel kellemes emlékként arra a munkára, amely Felsőged vezetése alatt folyt le.

kell. Nem engedhető meg egyetlen pillanatnyi pihenés sem Románia ujjaszületésének és megerősödésének annyira szép útján. Minden románnak kötelessége ezekben a pillanatokban, amikor sok veszély merülhet fel, hogy feltegye a személyi érdekeit és kéz a kéz mellett dolgozzon a nemzet konszolidálásának eszméjétől érzhetően. Mindenki tudatában kell legyen annak, hogy csak a román közösség megerősödése és felvirágzása révén találhatja meg mindenki személyi védelmét és magánéletének fejlődését.

Csak egy egészséges és virágzó közösségben találhatja meg mindenki boldogságát és nyugalomát.

A holnap Romániájában nem létezhet olyan magánérdek, amely ne legyen összhangban a haza közérdekével. Az ország konszolidálása a történelem szembeni kötelességünk és kötelességünk azoknak a nemzedékeknek százaival szemben, amelyek azért küzdöttek és szenvedtek, hogy megriarthassanak egy áthatatos nemzetet, amely hallgatva, de határozottan szerepet játszott az európai civilizáció kifejlődésében. Ennek a multnak a nevében, annyi hős áldozatának és ellenállásának nevében, akik hallgatagon dolgoztak, ennek a multnak és ezeknek az őseink nevében, akik annyit szenvedtek a román nép léteért, kötelességünk nekünk, akik ma élünk és akik utánuk jönnék, hogy küzdjünk és egyessüljünk azért, hogy ez a dicsőségteljes örökség mindenkor védett legyen az ellenséges veszélyekkel szemben. Románia ma határozottan el akar indulni egy új ritmussal, egy egyre szebbé és jobbá váló úton, de ezt csak úgy teheti meg, ha tudatában van annak, hogy

ez az új épület a hallgatagon dolgozó ősek áldozathozatalának és ellenállásának alapjain épült.

NINCS MÁS VÁGYAM . . .

— Szentséged! Urain! Azt kívánom, hogy minden román bizalommal tekintsen országja jövője elé, bizzon azokban, akik a közügyeket vezetik. Én vagyok az első, akinek nincsen más vágya, más célom, mint a haza békés fejlődése. El vagyok határozva arra, hogy mindenki támogatásával megvalósítsam Románia ujjaszületését jobb és eredményesebb nemzeti élet érdekében. Gazdasági, de egyben erkölcsi ujjaszületést is akarunk. Ne legyen egyetlen román sem, aki ezekben a napokban nem követ el mindent ennek a célnak az eléréséért. Az én erőfeszitésem és az állam vezetőinek erőfeszítései némileg megkönnyebbülnek, ha azt tapasztaljuk, hogy az egész nép támogatja ezt a munkát és részt vesz benne. Az ország ujjaépítése energiával, fegyvellemmel, igazsággal, de a nép lelki buzdításával is történik. Egyestülve mindannyian és előre tekintve, győzni fogunk és ebből az istenáldotta országból a legboldogabb és legvirágzóbb országok egyikét teremthetjük meg. Köszönöm Szentségednek azokat a meleg szavakat, amelyek hoztam intézett, az egész nép nevében kifejezett jókívánásokat, köszönetet mondok mindazoknak, akik az elmúlt évben szeretettel dolgoztak Románia megerősítéséért és arra kérem a Mindenható, hogy országomnak gazdag, nyugodt és főképpen békeévet ajándékozzon. Mindenkinek teljes lelkeséggel sok boldog esztendőt kívánok.

Az uralkodó szavait éljenzéssel fogadták.

Eckhardt Tibor általános szociális reformmal akarja megoldani a magyarországi zsidókérdést

„Három millió hold földet kell öt év alatt felosztani!”

Budapest, január 2. Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt vezére, hétfőn, az újév alkalmából, pártjának tagjainhoz beszédet intézett. A zsidókérdéssel kapcsolatban kijelentette, hogy a jelenlegi kormányrendszer valahányszor bajba kerül, út egyet a zsidóságon. Világos és határozott útmutatást követel a maga részéről a politika főbb kérdéseiben, elsősorban pedig a földbirtokreform kérdésében.

— Én az egész zsidókérdés megoldását két határköz helyeztem. Az egyik határkőn ez áll: Ezt a kérdést átfogóan kell rendezni. Az átfogó és végleges rendezés során a lényegét és a kulcsot én nem ott látom, ahol a miniszterelnök úr. A zsidókérdésnél épp úgy, mint a földkérdésnél, nem szabad megengedni, hogy egy szegény országban a nemzeti vagyonnak és a jövedelemnek aránylag igen nagy százaléka aránylag igen kevés embernek a kezében legyen. Ha az ingó

nagytóke és az ingatlan nagyvagyonnal szemben ezen az úton járunk, akkor sikerül a nagyítóke és a nagybirtok illő részét a magyar parasztnak juttatni, hogy élni tudjon. Ez a kérdés lényege és ez a zsidókérdés kulcsa. Az őszinte és becsületes rendezést csak akkor látom biztosítva, ha olyan részvnyajogi reformot hozunk, amely az Egyesült Államoktól Romániáig már mindenütt meg van: a bemutatóra szóló részvényeket névre szóló részvényekké kell átalakítani. Nem szabad olyan intézkedéseket elrendelni, de még csak eltérni sem, amelyek Magyarországot a nagyvilág előtt a maga kultúrális színvonalában, a maga erkölcsi színvonalában leszállítja. A földbirtokreformra három millió holdat kell felosztani öt év alatt. Három pillérünk van, amelyet megintani nem szabad: független államiságunk, a belső szabad élet és a fegyverezett társadalom.

Merre visz utunk?...

Írta: KULCSÁR KÁLMÁN

Az emberi jogok ott kezdődnek, ahol annak belátása is megszületik, hogy mindannyian egyformán emberek s egyenlőek vagyunk. Névre, száma, fajra külömbözhetünk. Kulturában előadhatunk árnyalatokat, vagy fokozatokat. A dolgok felforgásában és értékelésében helye van az egyéni világnézetnek, nemkülönben a józan faji vagy nemzeti szempontoknak, — de mindezek mellett és mindezek ellenére elsősorban az emberi jogok szabják meg a fejlődés irányát, az emberi jogok figyelmen kívül hagyása gátolja annak kibontakozását.

Ahol pedig a jog kezdődik, ott kezdődik a felelősség is. Ki minél szélesebb körök jogát képviseli vagy védelmezi, annál érzékenyebb és kihatóbb kötelességeket vállal a felelősség szempontjából is. De a felelősség ugyanígy osztályrésze az egyénnek is. Ennek belátásához nem holnap. Nyílt, becsületös, őszinte. A legjobb népi politika az egyeneselkűség, a gerinceség, a po-kell vajmi nagy tudomány, csak egy kis őszinteség. Nem vita tárgya, hanem becsület dolga. Belátni azt, hogy minden szavunk, minden közönségi megnyilvánulásunk felelősséggel jár, egyike a legemlékezőbb szociális követelményeknek. Ennek a felelősségnek sajátos színezetét adhatnak a speciális körülmények, — ilyen példának okáért a kisebbségi életforma, — de mindig csak haladó és nem fogyó arányban.

Oxfordban, mondják, van egy óra, melyen ez a felírás: Transeunt et imputantur. Az órák mulnak s mindegyiket beszámítják. Beszámítják, mert felelősek vagyunk minden percért, minden gondolatért, minden mulasztásért. Ennek a figyelemre méltó óráknak ketyegését vélem hallani azokról az órhelyekről is, melyek időben és térben mérők népi életünk fejlődését, számon tartják értékeinket, jelzik a tennivalókat. Kisebbségi egyház, iskola, sajtó, társadalom, mind olyan órhelyek, melyeknek életelemé az aktivitás és levegője a felelősség. Az órák mulnak és mindegyiket beszámítják. Mert úgy van, hogy nemcsak a személyi vétkek súlya nehezedik valódon lelkedre, de az is, amit embertársad ellen tettél, vagy nem tettél meg érte...

Ebben az esztendőben sem lehetnek felelőtlen napok, felelőtlen órák, vagy percek, mert nincs felelőtlen élet. S a felelősség az lesz, hogy haladni kell, nem hátracsuszni, előrelépni bátran, öntudatosan és nem bukdácsolni. Nem kell sok fogadkozás, nagyhangú ígéret és hétrégtörülés, hanem lassú, nyugodt tempózás előre. Öntudat és tapintatosság, önérték és méltanyosság. Amennyire igaz, hogy nehéz megtalálni a közeputat a kicsinyhiúság és felelőtlen elbizakodottság között, úgy igaz az is, hogy erre sohasem volt égetőbb szükség, mint napjainkban.

A felelősség kínos hiányára vall az olyan magatartás, mely semmiről sem akar tudni, semmihez nem mer hozzászólni, semmiért nem vállal felelősséget és valami beteges pszichózis nyilvánul meg benne, amikor az eszevesztettség tartózkodik a legemlékezőbb kulturális kérdésekben, sorsdöntő népi és erkölcsi problémákban. Tüzet lát ott is, ahol pipafüst féklik és szajkómódra továbbítja. Önigazolvas gyanánt, a legkértelenebb agyremekét.

Nyugodtan megállapíthatjuk, hogy azok, akik minden közösségi életjelenség elől visszahúzódnak csigaházaikba, ép oly rossz szolgálót tesznek népi közösségüknek, mint azok, akik abban vélik kiélni fatiságukat, hogy kedélyzaklatok tervekről sugdolóznak és fantasztikus híreket kiáltóknak szét boldognak-boldogtalannak. Nem ez az út, amelyen járunk kell. Sokkal kényesebb, szűkebb, nehezebb, de ugyanakkor célravezetőbb is: a helyes önérték és az okos tapintatás.

Legyen mindenki olyan, amilyennek lennie rendeltetett: ma is az, ami tegnap s ami lesz litikája. Másokkal nem elhitetni, hanem életünkkel bizonyítani kell azokat az érveket, melyek bennünket a népi életben vezetnek és lelkesítenek. Naivság volna azt gondolni, hogy a szavak, nyomtatásban, vagy elmondva is, kellőképp megnyugtatók azokat, akik felénk fordulnak. Tetteket kell mutatni. Az önérték tetteit és a tapintatosság tetteit. Elvűségeit és figyelmességeit. Önbizalmat és tárgyilagosságot. Egyszóval — felelősséget.

Kétségtelenül nehéz ezen a közúton haladni. Nehéz, de nem lehetetlen. Husz éves iskolát végzünk, melyben mindenki megtanulhatta, hogy kisebbségi múltunk nem nemség a nemes önérték elhervasztására, mint az okos önbizalom sem vezethet tapintatlanságok elkövetésére. Az együvéző nemzetiségek minden percben és minden helyen reá vannak utalva az önérték szabta nyíltságra és határozottságra.

Mitita Constantinescu miniszter és az ország gazdasági felvirágoztatása

Bucuresti, január 2. Öfelsége, a király elhatározása következtében az ország új elrendeződés felé halad s ezáltal sok állami alapintézmény életét is szökereken átszervezik.

Elsősorban a gazdasági életet vették radikális reformok alá. Erre a lépésre itt mutatkozott a legnagyobb szükség, hogy a nemzetközi gazdasági versenyben az ország le ne maradjon. Ennek a nagy munkának az elvégzésében Mitita Constantinescu, nemzetgazdasági miniszternek van országlánrésze.

Mit tett a nemzetgazdasági miniszter az utolsó tíz hónapban?

Az ország lakosságának érdekében — a melynek túlnyomó többségét földművesek alkot-

ják — a legégetőbb és gazdasági életünket rendkívül közelről érintő kérdésben: a buzaértékesítés ügyében kellett mielőbb döntő lépéseket tenni. A szövetségek segítségével, amelyek hatalmas összeggel rendelkeztek,

sikerült a világgiazi árnál 50 százalékkal magasabban megszabni a buza árát.

De a falusi gazdálkodás támogatása itt nem állott meg. A szövetségek a földműveseket el látták a legszükségesebb gazdasági kellekkel, hozzájuttatták őket olcsó kölcsönhöz, biztosították a vetőmag ellátását, stb.

Ezeknél a reformoknál azonban nemcsak a falusi népmoegekre, hanem a többi társadalmi rétegre is tekintettel voltak. A kereskedők megsegítése céljából szállították a kamatlábat, normalizálták és moralizálták a kereskedelmi könyvvizetés törvényét, valamint a bankpolitikát helyes irányba terelték.

Ami pedig az export-politikát illeti, ennek helyességét bizonyítja, hogy új megállapodásokat kötöttek Németországgal, Olaszországgal s ezáltal jelentős piacokat biztosítottak a román terményeknek. A kontingentálási hivatal új normák szerint dolgozik.

A kivétel után magas jutalékot állapítottak meg,

hogy az exportöröket fokozottabb munkára serkentésük.

A munkásság érdekében ipari hiteket teremtettek és mindent elkövettek, hogy ennek a társadalmi osztálynak a színvonalát a lehető legmagasabbra emeljék.

Mindezek a reformok és megvalósítások túlnyomó részben Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszternek köszönhetőek, aki azonkívül, hogy az ország egyetemleges gazdasági életének feljavításán dolgozott, különöses tekintettel dolgozott a román elem felnevelésére is.

Anglia ötven új torpedórombolót épít

Az Egyesült Államok 33 millió dollárért muniógyártó gépeket vásárolnak

London, január 2. A Daily Telegraph és a Daily Herald azt írják, hogy az angol kormány gyorsított ütemben, nagyobb számú torpedóromboló építését határozza el, ha Németország ragaszkodik a tengeralattjárók számának felemeléséhez. Brit tengerészeti körökben elővönnek tartanak, ha 50 közep nagyságú, 800—1000 tonnás torpedórombolókat építenének, amelyekben 8 darab nagykaliberű ágyú lenne és azonkívül torpedóvető készülékekkel is fel lennének szerelve. Ezek a hajók nagy sebességet tudnak kifejteni.

A külügyi hivatal által szombaton kiadott közlemény Németország haditengerészeti követeléséről nem okozott túlnagy aggodalmat. A lapok csak a költségvetési következményekre mutatnak rá abban az esetben, ha Anglia az 1935. évi hajózási egyezmény revíziójára kényszerülne.

Wesson tábornok, az amerikai hadsereg intenzív hivatalának vezetője kijelentette, hogy 33 és félmillió dollárért muniógyártó gépeket vásárolnak, hogy felkészüljenek minden eshetőségre.

Néma gyermeknek anyja sem érti szavát. Elkötelezték a kölcsönös tapintatosság gyakorlására. Bőséges alkalom nyílik reá, csak ertsük a módját.

Ha az energia megmaradásának elve feltétlenül érvényesül az anyagi világban, miért ne érvényesülne a szellemi és lelki világban is? Lehetetlen, hogy az a sok energia, melyet népünk legjobbjai a megértés és béke szolgálatában kifejtettek, nyom nélkül eltűnjenek a közéletből. Ott van az, csak észre kell vennünk. A közvélemény egyre tisztábban kibontakozó meggyőződése ezekben a napokban éppen az, hogy a megértés és béke lehetőségét mindenáron fenn kell tartani.

A magyar ember mindig érzékeny és büszke volt személyes becsületére. Büszke reá; tudja, hogy becsületének eltékozlását nem követelhetik tőle semmi címen és semmi áron. És érzékeny is reá. Annakra érzékeny, hogy melegsívűségében és lobbánékonyságában, ha jó szóval elismerik, ha bánni tudnak vele, „az ingét is odaadja“.

Meg kell látni benne ezeket a nemes tulajdonságokat. És ha számolnak vele, tisztába jöhetnek, merre visz utunk?

A kölcsönös megértés és egymástbecsülés felé.

A SCALA
moziban fut

Mégis ártatlan!

Főszerepben:

Danielle Darrieux

A velencei kalmár sokmillióos hagyatéka

Háromszázéves örökség kerül kiosztásra

Páris január 2. Egy háromszáz éve húzódó különös örökségi per közeledik most a befejezéshez. Három évszázada keresi gazdáját egy francia származású velencei kereskedő vagyona, amely mai értékben

több, mint ötven millió értéket képvisel.

Az örökgyógy Jean Thierry francia kismemes volt, aki regénybe illő körülmények között jutott a vagyon birtokába. Jean Thierry francia kismemes családból származott, amelynek három ága volt: a Thierrykék részint Champagneban, részint Lorraineban, részint pedig Bazel vidékén éltek. A fiatal Jean Thierry miután anyagi helyzete siralmas volt, Olaszországba vándorolt és egy Beresciai vendégházban szolgai állást vállalt. Ebben a vendégházban ismerkedett meg egy gazdag velencei kalmárral, Tipalival, akinek anyjára megtetszett a kitünő fellépési értelmes szolgálfiu, hogy titkárnak szerződött. Jean Thierry gazdájával együtt beutazta az egész világot és mindenütt kitünő üzleteket kötöttek.

EGY ÖRÖKSÉG VISZONTAGSÁGAI

1636-ban Tipaldi, a dúsgazdag velencei kereskedő meghalt és miután hozzátartozója nem volt, egész vagyonának örökösévé Jean Thierry, hűségét titkárnak jelölte ki. Jean Thierry hetvenöt éves korában halt meg és részletes végrendeletében vagyona örököséül a Thierry család Champagneból származó ágát jelölte meg, mindazokat a Thierryket, akik származásukat az ő szüleihez, Francois Thierryhez és Francoise Brichoz vezetik vissza.

Jean Thierry hagyatékában Velencében, Korfuban és Franciaországban fekvő birtokok, arany- és ezüsttárgyak, ékszerek, antik butorok és készpénz volt és az örökség értéke ötvenhat millió frankot tesz ki.

A velencei hatóságok a végrendelet értelmében igyekeztek felkutatni Jean Thierry örököseit, ezek azonban felhívás ellenére sem jelentkeztek és így az örökséget Velence város

kezelt. A francia forradalom idején az örökséghez tartozó pénzkészletet, arany- és ezüsttárgyakat a Zecca bankban helyezték el. Ekkor már a francia kormány követelte az örökség kiadását, de Velence ez ismételt kérések teljesítését megtagadta.

1796-ban Napoleon bevonult Velencébe és a Zecca bank minden arany és pénz készletét Franciaországba szállította.

Az egykori feljegyzések szerint a Zecca bank vagyona huszonkét kocsin szállították Franciaországba és az óriási értékű szállítmányt három ezer lovas kísérte. A Zecca bank aranykészletével együtt Franciaországba került a Thierry-féle örökség is, amelyért most már megindult az

Egy családfakutató eredményei

Tíz évvel ezelőtt egy Bruesse nevű ur vállalkozott arra, hogy tisztázni fogja a legesélyesebb örökösök jogait és az örökség birtokába juttatja őket. Tíz év óta Bruesse lenyomozott minden nyomot, ami a Thierry-családdal kapcsolatban felmerült. Helyszíni nyomozást folytatott mindazonokon a helyeken, ahol Jean Thierry megfordult, járt Corfuban, kutatót Velencében, ahol Jean Thierry házában lakott, a dogék palotája közelében. Bruesse ur csak portóköltségre óriási összegeket költött és

az örökség igénylőitől 1560 levelet kapott. Örökösök jelentkeztek Moszkvából, Lipcséből, Hollandiából, Belgiumból és Budapestről is.

A kormányhatóságokkal is komoly tárgyalásokat folytatott M. Bruesse, aki Aurioi pénzügyminiszterrel megállapodott abban, hogy a Thierry örökséget huszonnyolc millió frankra értékelik le és ezt a tekintélyes összeget kiadják a törvényes örökösöknek. Bruesse ur most már biztosra veszi, hogy tízéves munkáját siker koronázza.

— Az örökösök joga kétségtelen, — mondotta egy nyilatkozatában, — mert jogukat őt

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-
ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz, Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

örökösök rohamra. Ezerszámrá bukkantak fel Thierryk a világ minden részéből. Negyven közülük Bazelban szindikátust alapított. A Thierry-család lorrainei ágát azonban már eleve kizárták az örökségből, miután csak a champagnei ágból származó Thierryk jöhetnek számításba.

birói ítélet erősíti meg. Ezeket az ítéleteket a Szajna kerületi törvényszék a múlt század első felében hozta meg. Nehézséget csak Jean Thierry leszármazottainak felkutatása okozott. En tiz származási táblát állítottam össze. Mind a tiz családfa különböző, de a kormány genealógus szakértőt delegált, a pontos családfa összeállítására és ez a szakértő az én kutatásaim alapján megállapította a Thierry-család számbajöhető leszármazottainak családfáját. A végleges megállapítás szerint a Thierry-család harmadik tagját illeti meg a huszonnyolc millió frankos örökség.

A háromszáz éve húzódó örökösödési per tehát most befejeződik és az örökösök rövidesen birtokába jutnak a vagyonnak,

ha csak a kisemmizett igénylők nem támasztanak újabb nehézségeket, amire sajnos, kilátás van.

Bruesset, minden esetre felszólította az alapítványok kezelésére, hogy — tekintettel a közeli likvidáció lehetőségére — előzetes költségek fejében kilencczer frankot fizessen le a vagyonkezelőség pénztárához.

A szerelem titka

Irta: A. M. KING

Beasley William, a tudós professzor, már fél-óraja kutatót Martens könyvesboltjának ritkasággyűjteményében. Nem talált semmit sem, ami érdekelt volna. Visszatette a kezében tartott ódon bőrkötésű könyvet a helyére és lassan kifelé indult. Az öreg Martens megállította:

— Valami érdekes könyvet keres? — kérdezte.

Beasley szokott félnék mosolyával mondta:

— Láttam egy-két jó könyvet, de engem csak olyasmi érdekel, ami ritkaságszámba megy.

— Van egy könyvem, ami bizonyára nagyon tetszenék önnek — felelte Martens — mingyárt idehozom.

A hátsó helyiségből kihozott egy disznóbőrbe kötött könyvet és odanyújtotta Beasleynak, aki nagy érdeklődéssel forgatta, kinyitotta és lapozgatni kezdett benne. Egy tizenhatodik századbeli regény első kiadása volt. Az arca kipirult a meglepetéstől, elkezdte olvasni. De már a második oldal után megakadt, mert két szorosan összeragasztott laphoz jutott el. Futólagos pillantást vetett, Martens felé, de a könyvkereskedő már egy másik vevővel beszélgett és nem figyelt rá. Beasley erre óvatosan a két összeragasztott lap közé csuszátta a zsebkése pengéjét, a két lap szétvált és az egyik laphoz, félig odátapadva kis pergamentlapot fedezett fel, amelyre a tizenhatodik századbeli írásmóddal, latinul ez volt írva:

„Akinék ez a könyv a birtokába jut, megismeri az igazi szerelmet!”

Az igazi szerelmet?...

A tanár körülhézett az üzletben lézengő, a könyvek közt kutató vevőkön és ismételte magában a tizenhatodik század rejtett üzenetét: „... megismerni az igazi szerelmet!”

Hágy évszázad óta volt ez az üzenet az összeragasztott lapok közt elrejtve?

Hát valóban meg lehet ismerni az igazi szerelmet?

Ó a fiataloságát és férfikora javát a könyvek közt, könyvtárak boltives termében, egyetemi tantermekben, saját aglegény szobája magányában töltötte el. Az évszázadok során megsárgult, pergament

ment lapok betűi közt kutatót. Nem vette észre a szöke és barna nőket, akik mellette elhaladtak. És most, negyvenöt éves korában ez a négyzögletű pergamentlap emlékezteti arra, hogy a könyvek világán kívül van egy másik világ, tele élettal, illattal, szerelemmel, vágyakkal... talán boldogsággal.

„... tele vágyakkal és talán boldogsággal!”

Ő csak meglepődést érzett, ha a tudományt valamivel gazdagítani tudta. De ez a meglepődés hidegen hagyta a szívét, amelynek végtelen ürességét hirtelen érezni kezdte. Megijedt, mint aki látja, hogy az utolsó vonat elidül és ő lekésik róla...

Hízen sokszor olvasta... hallotta..., hogy az emberek szeretnek, boldogak, vagy szenvednek. De mindenesetre élnek!

Hátha a végzet juttatta a kezébe a tizenhatodik századnak, a nagy szerelmek korszakának, üzenetét? Odalépett az öreg Martenshez:

— Mi az ára ennek a könyvnek?

— Három font.

— Óriási pénzösszeg...

— Nem mondom, hogy nem sok pénz, de ritka példány.

Azzal az öreg a másik vevővel foglalatokodott tovább. Beasley a kezében tartotta a könyvet és elgondolkozott. Vajjon ennek a könyvnek valóban van-e valami köze a szerelemhez? pillantása véletlenül összeakadt egy elegáns, fiatal nő tekintetével, aki ugyanazon a könyvespolcon keresett valamit.

Magas, szöke, karcsu nő volt, az arcüre porcellán-szerűen finom, a szeme...

Beasley meglepetten azon, hogy... talán életében először... meglátta, hogy szép nő is van a világban. Önkénytelenül elpirult. Az idegen nő elmosolyodott és megszólalt:

— Valami nagyon érdekes könyvet talált? Látom, egészen belepirult az örömbbe.

Valaki belépett az ajtón... a légáramlat feléje sodorta a nő parfümjét. A tanár szive hevesebben dobogott. Valami sejtés fogta el... talán már a könyv hatása érvényesül? Gyorsan kifizette a három fontot, a hóna alá csapta a könyvet és miközben kifelé indult, még egy pillantást vetett a szép ismeretlen felé. A nő is indult már, az ajtóban találkoztak és véletlenül mind ketten a Regent Street felé indultak.

— Mi az a kincs, amit vásárolt? — kérdezte a nő mosolyogva.

Es Beasley professzor, a szobafüvés, gyermekes őszinteségével elmondta a könyvvásárlás titkát. Amikor megmutatta a kis pergamentlapot a titokzatos izenettel, a nő elnevette magát. Beasley csodálattal nézte a szép fogát, bársonyos, piros ajkát... ajakpirosítórol keveset tudott... és alig vette észre, hogy magáról kezd beszélni, a magányról, amelynek ürességét csak most kezdi érezni.

— Ezt csak most vette észre, amióta ezt a könyvet megvette? — kérdezte a nő kacéran mosolyogva.

Beasley nem árulhatta el, hogy... csak most tudta meg, hogy a világon nemesek könyvek és papírtékersek vannak, hanem meleg vérű, aranyzóke haju, karcsu termetű nők is, akiknek nevéte megbizsergeti a végét... Csak annyit felelt, hogy talán a könyv vitte rá erre.

Elbeszélgettek, Beasley olyan jól érezte magát, mint még sohasem. Amikor pedig a nő megállt és azt mondta, hogy már haza kell mennie, a professzor ur bemutakozott és megállapodtak, hogy másnap újra találkoznak.

— Hol találkozunk, talán a Brit Múzeumban a papyrusgyűjtemény termében? — javasolta a tanár ur, de a nő nevette mondta:

— Vagy talán a mumiák termében? Nem kedves tanár ur, inkább Stewartnál iszunk majd egy teát.

Amikor elbucsztak egymástól, a nő visszament Martens könyvkereskedésébe és nevéte számolt be a tulajdonosnak:

— Szegény ördögöt alig tudtam lerázni. Nagyon hisz a könyvben talált üzenetben. Holnapra újabb találkozásban voltam kénytelen vele megállapodni.

— De délelőt, legyen újra itt, drágám — mondta a könyvkereskedő és figyeljen, amikor újra megkínálok egy vevőt. Mert a siker titka az, hogy amint a derék vevő felfedezi a négyzögletű pergamentlapot a könyvben, magát lássa meg azonnal, drágám.

Azzal Martens a fiókból kivett tizenkét kis pergamentlap közül egyet, berakta egy ódon kötésű könyvbe és felületesen összeragasztotta a két lapot, amelyek közt elrejtette.

El akarják tüntetni a Földközi-tengert a francia mérnökök

Fantasztikus tervek a párisi közmunkaügyi minisztériumban

Páris, január 2. A legtöbb ember kétkedően mosolyog, ha a La Manche-csatornáról, a Földközi-tenger kiszáritásáról, vagy a Szahara öntözéséről beszélnek előttük. De ezek a kétkedő mosolygók nem ismerik a párisi közmunkaügyi minisztérium tervezési osztályának lelkes embereit. A politika s a politikából fakadó világtörténelem megtorpan a Boulevard St. Germaini öreg palota aljánál. S ha valaki még a számoszlopok előtt, még az építő lelkesedés látára is kételkednék, akkor ezek a nagyszerű mérnökök az utópiából valóságra hivatott eredményeket mutatják fel.

A BETON-HEGY

Az egyik ilyen döntő eredmény a Val d'Isère-i elektromos művek. Évtizedeken át, még a szakértők is mosolyogva beszéltek ötletéről. Aztán a mérnökök nekifogtak a munkának. A falvak vándorútra keltek az Alpsektől korszorozott völgyből, a házak kiürültek, az utak elnéptelenedtek, a nyájakat elhajtották s

a völgy kapujában évről-évre magasabban emelkedett az emberkéztől alkotott beton-hegy.

S egy szép napon a mélyben kanyargó patakocskák nem találta kivezető útját. . . . Nehány hónap múlva a környező hegyek tetejéről egy hatalmas, csomóféle térképen nem szereplő fö terület a turisták lábai előtt. Eltűnt egy vidék, helyébe új vidék született, a meghiúsult élt gigantikus turbinákba költözött s a dióbörögye két teremtő útjára a semmiből előteremtett millió és millió löcér

. . . A La Manche-csatorna tervének dossziéjában egy A. betű szerepel. Ez a legrégebbi, legjobban feldolgozott probléma. Már III. Napoleon idejében fontak üzleti kombinációkat köréje, sőt Calaisnál már fel is állították a gépeket. Azóta se történt újabb lépés az ügyben. Mégis a több mint félévszázados, szédítő méretű technikai haladás tempójában a híres csatorna terve utópiából megvalósítható problémává változott. Az utolsó harminc évben 140 kilométer hosszú földalatti vasutvonalat furtak a mérnökök Páris házai alatt, sokszor 60—70 méter mélységben. Calais-t Doverral könnyen összekötné egy 60 kilométeres alagút s nem kellene mélyebbre leszállni, mint Páris alatt. S kevesebbe is kerülne, mint a száznapi metró

INGYEN ÁRAM EURÓPÁNK

A B. dosszié a Szahara öntözésének terve. Így, kalkulációkban és rajzokban nihetetlenül egyszerű a probléma. Ismeretes a növényekben rejülő felmérhetetlen energiák felhasználásának problémája. A mérnökök például évtizedek óta foglalkoznak azzal, hogy miként vál-

toztassák át energiává a sarkvidéki tenger jeges felszínének és a langyos mélységek nökülönbözetét. Ha ez sikerülne, ingyen árammal lehetne ellátni Európa minden lakóját!

A francia mérnökök szerint hasonló, csak fordított menetű a Szahara-probléma. A gigászi homoktenger hőisége az Atlasz-hegység lábainál párolog. Fent a csúcson, szüntelen fagyponnalatti hőmérsékletben, örök a hó. A Szahara színtjéről a csúcokig hatalmas csöveket kell emelni s az ezeken át feláramló, hidegben szel-örvényre változó forró levegőt légturbinákba fogni.

Ismeretes tény, hogy a magas gyármé-nyek tetején a lentől feltóduló meleg levegő forgató ereje miatt milyen nehéz dolga van a fent dolgozó kéményseprőnek. A B. terv mérnö-

kei ilyen

2000 méter magas gyármé-nyeket akar-nak állítani a Szahara homokjába, az Atlasz-hegység sziklafalához s az így felsza-baduló, ma még mérhetetlen energiát a Szahara öntözésére fordítanák. S az egyik mű legfeljebb csak annyiba kerülne, mint egy kisebb hadiflót-ta építése

A C. dosszié egyelőre még a legutópisztiku-sabb s mégis a politika jóvoltából a legaktuáli-sabb. Ha megvalósulhatna, egy csapásra eltűn-ne az ellentétes érdekek középpontjában álló földközi-tengeri probléma a történelem napi-rendjéről. Arról van szó ebben a tervben, hogy igen könnyen lehetne 800.000 négyzetkilométert visszaszerezni a világnak e földtanilag legifjabb, szüntelen kialakulásban lévő beltengeréből: Mar-seille szárazföldi város lehetne.

az olasz félsziget s Szardínia között: mezők terülhetnének el,

Szicília beolvadna a csizmába, a Baleárok egyet-len hatalmas tömbbé alakulnának át s Korkzika összelelekezne Szardíniával.

A megoldás: el kell torlaszolni a Gibraltári-szorost. Technikailag ez a legnehezebb, de mind-amellett mai eszközökkel kivihető megoldás. Per-sze évtizedelig tartana s körülbelül 150 milli-árd frankba kerülne

Ujévi tisztelgés a helytartóságon

Öfelsége megrémlett az országban a harmóniát, mely a belső béke nélkül lehetetlen

Ujlesztendő első napja Temesvárot az esztendő kezdéséhez méltó hangulatban folyt le. A józsef-városi görög keleti román székesegyházban délelőtti negyed tizenegy órakor nagy, és előkelő közönség gyülekezett össze. A templom előtt diszszázad és katonai zenekar állott, miatt a katonai és polgári hatóságok fejei egymástól érkeztek autókban. Megje-lent: Marta Alexandru dr. királyi helytartó a helytar-tóság főtisztviselőinek élén, Praporgescu Georgehe ezredes, vármegyei prefektus, Baran Coriolan dr. főpolgármester és még sokan mások. A hivatalosan távollévő Dragalina Cornel tábornok-hadosztálypa-rancsnokot Stavrescu ezredes képviselte. Az isteni-táncot Tiucra Patricie dr. főesperes celebrálta Imbroane Ioan dr. plébános és nagyszámu papság seregdelétele.

Istentisztelet után Maria Alexandru dr. királyi helytartó és Stavrescu ezredes

fogadták a diszszázad tisztelását.

majd eléptek a front előtt. Utána Stavrescu ezredes lelkes hangú beszédet intézett a katonákhoz, akiket figyelmeztetett kötelességükre és hűségükre, amely-lyel a királynak és a hazának tartoznak. Éltette vég-ül Carol király öfelségét, Mihai nagyvajda trón-örökösét és a hazát. Az eljenzést a katonák harsányan visszhangozták.

Délben tizenkét órakor ment végbe a fogadás a királyi helytartóság nagytermében. Erre az alkalmra összegyülekeztek a katonaság és a polgári ha-

tóságok képviselői, ott voltak a különböző egyházak papjai, a konzuli kar tagjai, a testületek képviselői. Az első beszédet a katonaság nevében a távollévő hadosztályparancsnok megbízásából Stavrescu ezre-des mondotta. Hangsúlyozta, hogy a katonaság, amely

teljes mértékben méltányolja azokat az áldozato-kat, amelyeket a polgárság a hadsereg felsze-relése érdekében hoz,

mindenkor készen áll, hogy teljesítse kötelességét a király öfelségének hívasára. Kérte a királyi hely-tartót, tolmácsolja a trón számolója előtt a katonaság hűségét és törhetetlen ragaszkodását.

Praporgescu Georgehe ezredes-prefektus a hely-tartóság öt megyéjén lakó polgári lakosság jókíván-ságait juttatta kifejezésre. A polgári lakosság nem-zetiségi különbség nélkül

örömmel üdvözlé azt az építő munkát, amely az új rezsim alatt folyik.

Az alapjában veve konzervatív gondolkodású pol-gárság örömmel állott a hívó szóztára a király öfa-sége és az új szellem mellé. Kérte a helytartót, jut-tassa kifejezésre a király öfelsége előtt a polgárság szerencsekívánatait és hódolatát.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó nagysza-básu beszédben válaszolt a két üdvözlésre. Rámuta-tott arra, hogy még az elmúlt esztendő első hónap-jában is milyen kéacs uralkodott, amelyet az egy-mással vetékedő politikai pártok versengése okozott. A király öfelsége felismerte az idő kötelező sza-vat és

véglet vetett a politikai zűrzavarnak.

Uj alkotmányt adott az országnak és intézkedésére megtörtént a politikai pártok feloszlata. A volt politikai pártok egyes vezetői az első pillanatban elégedetlenül fogadták, de aztán megértették a szó-zat komolyságát, belekapcsolódtak az új munkába, amely az ország érdekében a király és a trón mellett folyik.

A király megrémlett az országban a harmó-niát, amely belső béke nélkül lehetetlen.

Az új rezsim az országban nagy eredményeket mu-tat fel, amelyeknek hatása még csak fokozódni fog az idők folyamán. Hangsúlyozta a királyi helytartó, hogy örömmel tolmácsolja a hadsereg tisztjeinek és katonáinak, valamint a lakoságnak a király és a haza iránti köelességérzetét és hűségét. Örömmel látja, hogy az uralkodó szándékai megértésre ta-lálnak és

a polgárság részese annak a harmóniának, ame-lyet megrémlett.

Végül háromszoros hurrát kiáltott Carol király öfelségére, Mihai nagyvajda-trónörökösre és a ha-zára. A hurrazást az összes jelen voltak lelkesen visszhangozták.

A beszédek elhangzása után Marta Alexandru dr. királyi helytartó sokáig időzött az összesregelett katonai és polgári előkelőségek között, akikkel szí-vélyesen elbeszélgetett és akiket falatozásra vendégül látott.

Nagyszabású Nemzeti Kiállítást rendez a svájci ipar Zürichben

A svájci áru kiváló minősége, az országnak, mint kiviteli terméknek, évtizedek óta kitűnő hírnevet biztosított. A svájci textilárak, a világ-hírű svájci óra, csokoládé, sajt, gépek és precíziós készülékek éppenugy, mint a vegyszeti és gyógyászati termékek a föld minden országába elkerülnek. A svájci eredet mindenütt biztosíték arra, hogy elsőrendű nyersanyag és gondos kidolgozás együtthatásából kitűnő ipari termék kerül piacra. 1937-ben a svájci kivitel összérté-ke 1.3 milliárd svájci frankot tett ki. Tekintettel arra, hogy Svájc szegény nyersanyagokban, a teljesen iparosított ország mindenütt, mint jó nyersanyag vevő lép fel és 1937-ben gabonában, gyümölcsben, gépekben, különböző nyersanyagokban 1.8 milliárd frank értékű árut hozott be. A külkereskedelmi mérlegben ekként mutatkozó deficitet azonban kiegyensúlyozza az idegen-forgalom, a bank és biztosítási üzletekből származó bevétel. Így például egyedül biztosítá-si díjakból 1937. év folyamán külföldről 50 mil-lió frank folyt be és ez a fizetési mérleget felja-vította.

Ez év május 6-án nyílik meg Zürichben a svájci nemzeti kiállítás, amely október 29-ig lesz nyitva. A bel- és külföldi látogatók számára rendkívül élmény lesz ez a kiállítás, amely át-

fogó képet fog adni Svájc gazdasági és kulturá-lis struktúrájáról. Ez a kiállítás a legkedvezőbb mód a svájci magasnívójú ipar, kézműipar, ke-reskedelem, mezőgazdaság, művészet, tudomány és népkultúra bemutatására. Mindezekben Svájc az állandó fejlődés teljességét tárja a látogató elé, amelyet 50 esz endős szakadatlan munkával ért el. Miként a párisi világkiállítás, ugy ez a kiállítás is a város területén nyer elhelyezést, tehát nem egy távoli mezőszégen. A tő egyik öb-lének mindkét partján már serényen folyik az építési munka és az a tavasz beállta előtt teljes befejezést nyer.

Az európai közönség százezrei fogják a nagyszabású országos kiállítást látogatni és a svájci idegenforgalom hihetetlen arányban fog szállal emelkedni. Az amugyis előzékeny svájci vasut különvonatokat fog beállítani és ugy a belföldi, mint a külföldi látogatóknak kedvez-ményt ad. A Wagons-Lits-Cook hivatalos kép-viseletet az egész világon és így Romániában is megkezdék az olcsó társasutazások megszerve-zését és a tervnek megfelelő kidolgozása után nyilvánosságra fogja hozni a zürichi nemzeti kiállítás meglátogatását felelőző szép és tanul-ságos utazási programjait.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magasoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A gyilkos szemek

Jön gyakran áldás, amelyből átok fakad. Így történt a dolog Martin Edgar nevű amerikaiival is, aki egy csodálatosan sikerül, szemtűtét révén huszonöt esztendő vakság után visszanyerte látását. Azonban ő is úgy járt, mint az a bizonyos keleti király, akinek tragikus sorsát oly megdöbbentően változtatta Clemenceau a Boldogság fátyla című drámájában. Mikor a nagy politikus még orvos volt, szívesen foglalkozott a lét problémáival és komor filozófiájához híven mindig az éle, céltalanságát hirdette. Emellett drámáinak főalakja szintén csodálatosképpen visszanyerte a látását, de mikor körültekint a világban olyan megdöbbentés fogja el a csu-nyaságok és igazságtalanságok láttán, hogy a halála menekül. A mesebeli király drámája ismétlődött meg most a valóságban. Midőn Martin Edgar szeméről eltávolították a kötést, először a tükrön keresztül. Legutoljára, mint huszonöt éves dus fekete-haju ifjút látta önmagát. De ime, mit mutatott most a rettenetes tükrör? Koraván, töpörödött aggyastyan lett belőle a muló felek nyomán. En volnék ez a roncs? — kiáltott fel kétségbeesetten. Nem, nem akarom többé látni magamat. Ezzel oda rohant a nyitott ablakhoz és kivetette magát az uccára és szörnnyelhalt. Így pusztult el a szerencsétlen abban a pillanatban, ahogy legdrágább kincsét, a szemel-nyelágát visszanyerte. (F.)

— **Köd és a hőmérséklet emelkedése várható.** Az ország keleti részében gyenge havazás volt. Reggel Bucurestiben a talajmenti hőmérséklet mínusz 1, míg a levegő hőmérséklete mínusz 7 volt. Várható időjárás: A légnyomás emelkedik, későbbben csökken, változó felhőzet, gyenge nyugati szél. A hőmérséklet némileg emelkedik reggel és este köd. Az elmúlt éjszaka folyamán Aradon máskülönben mínusz 15 volt a hőmérséklet.

— **Magas kitüntetés kaptak a kormány tagjai.** Bucurestiből jelentik: Gfelseze, II. Carol király az új év alkalmából a következő éremrendekkel tüntette ki a kormány tagjait: A „Steaua Romaniei” rend első osztályával Armand Calinescu, Iamandi Victor és Mitica Coman nescu minisztereket, a „Coroana Romaniei” rend első osztályával Ghelmegeanu Mihail, Nicolae Colan püspök, dr. Marinescu tábornok és Ralea Mihai minisztereket. Ugyanennek a rendnek második osztályát kapta Magureanu miniszterelnökségi államtitkár.

— **(-) FALINAPTÁR AZ 1939. ÉVRE** található mai lapunk utolsó oldalán. Az újévi szám helyett ma közöljük, mert a hófúvások miatt megrendelt papirusunk késétt és így az eredetileg tervezett húsz oldal helyett csak tizenhat oldal jelenhettünk meg. A naptár egész esztendőre szól és a vasárnapokat és ünnepeket vastagabb betűvel nyomtatva kapja az olvasó.

— **Beteg az angol királyné.** Londonból jelentik: Erzsébet angol királyné könnyebb meghülésben szenved és orvosi tanácsára egyelőre nem hagyhatja el a cambridgei kastélyt.

— **Forgalomba helyezik a beszüntetett vonatjáratokat.** Bucurestiből jelentik: Január elsejétől kezdve ismét forgalomba helyezték mind azokat a vonatokat, amelyeknek járatai a hóviharok következtében szüneteltek.

1939. január 3-án — tehát

Január 3
Kedd
Genovára, Benjámin
Malach ás

éppen ma száz esztendeje — született a komáromgyei Csep községben Thaly Kálmán történétör és politikus. Volt újságíró, ref. gimnáziumi tanár, több ízben képviselő, de főfoglalkozásának mindenkor a történetírás tekintete. Különösen II. Rákóczi Ferenc kora érdekelte és nem volt nálánál jelesebb ismerője a kurucvilágnak. Történeti munkái egész kis könyvtárt töltenek ki. Sokat buvárkodott és rengeteg olyan adatot tárt föl, amely azelőtt ismeretlen volt. A Magyar Tudományos Akadémia már 1864-ben tagjai közé választotta. Hetven esztendő múlt, amikor 1909. szeptember 28-án meghalt.

1821. január 3-án született Tárkányi Béla kanonok, költő. Nagy érdeme, hogy az elavult nyelvi régi magyar katolikus egyházi énekeket átdolgozta és Katolikus Egyházi Énektár címen kiadta. Több kötet költeményt írt. Lefordította Klopstock német költő Messias című vallásos hőskölteményét. Átdolgozta a Káldy György jezsuita páter által lefordított magyar bibliát. Tagja volt a Kisfaludy Társaságnak. 1886. február 16-án halt meg Egerben.

— **Amerika ötszáz új kereskedelmi hajót épít.** Washingtonból jelentik: Január 7-én boccsátják vízre azt az első kereskedelmi hajót, a mely úpusból 10 év alatt 500 darabot fognak elkészíteni. Az 1938 — 39-es pénzügyi esztendőben 400 millió dollárt fordítanak kereskedelmi- és ciszternahajók építésére. Ezt az 500 hajót 10 év alatt akarják vízrebocsátani.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, enehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélnyomlás, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmakkal teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **Tizenegy öngyilkosság Szilveszter éjszakáján.** Newyorkból jelentik: Szilveszter éjszakáján Newyorkban 11 öngyilkosság és számos öngyilkossági kísérlet történt. Az öngyilkosságok többsége munkanélküliek követték el, akik fűtlen lakásokban laktak.

— **Az udvarnagyi hivatal bevezette a római köszöntés.** Bucurestiből jelentik: A királyi udvarnagyi hivatal elrendelte a római köszöntés bevezetését. Ez a köszöntés vonatkozik a Nemzeti Ujjászüle és Arcvonal összes vezetőire, valamint a közjogi méltóságokat betöltött volt vezetőkre is. A miniszterek a jövőben az uralkodót jobbkézük felemelésével köszönnek. Az új köszöntés bevezetésével egyidejűleg meghonosítják a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal új egyenruháját is.

— **(-) BUNTEK A LÉGVÉDELMI INTÉZKEDESEK MEGSZEGESEL.** A hadkiegészítő parancsnoknak intézkedésére, — mint megtartuk — bírósági eljárás indult meg azok ellen, akik az 1938 november 24-én megartott légvédelmi gyakorlati kapcsolatosan kiadott rendelkezéseket nem tartották be. Ennek alapján újabban bíróság elé kerülnek a köve kezök: Hügel Anna Carol-út, Drexler Albert Bisericii-tér, Stein Sándor Romulus ucca, Feodorescu fűszerüzlet, Sunbru t.nár Crucii tér, Suba Ida Lidia ucca, Crasmariu vasúti műszerész, Badeanu Emilia Axente Sever.tér, Balos fakeskeredés, Hell Julianna divatszalon, Cardu Alexandru Closca tér 2, Gunlod Rudolf Fratelia, Sarupier Eremie Fratelia, Bogdan Florea Fagului ucca, Anastasescu Violeta, Poor szállítócég és Schmidt Mihály Fratelia. A polgármesteri hivatal ezzel kapcsolatosan nyomtatékosan figyelmezteti a közönséget, hogy a jövőben a légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatos rendelkezéseket pontosan tartsa be, mert ennek ellenkezője szigorú büntetéssel jár.

— **Politikai monstreper Berlinben.** Berlinből jelentik: Az itteni népörvényesek január 24-re tűzte a ki Nikisch Arthur és íz vádolt tár sa elleni bünper tárgyalását. A hazaáruláson kívül a vádoltakkal azaz is vádolják, hogy me-renyletet forraltak a nemzeti szocialista párt vezetőférfiai ellen és összejásztottak a párt egykori tagjaival, akiket a vezetés már előzőleg kizárt.

— **MEGGYILKOLTAK A SZOVJET REPÜLŐGÉP-TERVEZŐJÉT.** Moszkvából jelentik: Isteni lakásán holtan találták Jakoblevt, Szovjetorszország legjobb repülőgép-tervezőjét, akit ismeren len tettesek megyilkoltak. Szekreneyt a gyilkos feltörte és terveit ellopá. Jakoblevt az utóbbi időben új rendszerű bombavető repülőgép tökéletesítésén dolgozott.

Nagyon is jól sikerült rekord

Isaac Wilbur amerikai férfi 1928-ban azt olvasta egy magazinban, hogy nyolcvan napig senki sem bírja ki alvás nélkül. Minthogy már régebben tapasztalta, hogy igen sokáig el tud lenni alvás nélkül, elhatározta, hogy megcélolja a magazin állítását. Valóban sikerült is neki nyolcvanhárom napig egyfolytában ébren maradnia. A következő évben száznegyvenhét napra javította meg rekordját. 1934-ben annyira vitte, hogy az egész esztendőt alvás nélkül töltötte. Ezzel a rekorddal aztán meg is elégedett, 1935. január 1-én lefeküdt és elhatározta, hogy most már egy jót alszik. De nem jött álom a szemére és azóta sem tud elaludni. Éjszakánként csukott szemmel heverészik, de aludni nem képes.

— **Lassanként megöregszem — mondta nemrég és úgy szeretnék elszundítani, de azt hiszem, már örökre elkerül az álom. Borzalmasan hosszúak az éjszakám; de hát a magam hibájának a következményeit viselem.**

— **(-) A TEMESI HELYTARTÓSÁG TERÜLETÉN IRATKOZTAK BE EDDIG A LEGTÖBBEN A NEMZETI UJJÁSÜZÜLETÉS FRONTJÁBA.** Temes megye területén eddig 41.084. Arad megyében 12.491, Krassóban 21.662, Szörényben 34 ezer 976 és Hunyad megyében 29.679 személy iratkozott be eddig a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. Az egész temesi helytartóság területén az új politikai pártnak eddig 130.000 tagja van. Ezzel szemben a szamosi helytartóság területén 40.450, a damboviti helytartóságban 30.000 tagja van az új pártnak.

— **AMNESZTIÁT KAPTAK A TILTOTT NYOMTATVÁNYOK MEGŐRZŐI.** Bucurestiből jelentik: Mivel a lelkek megnagyvasa bekövetkezett és mivel a régi földalati mozgalmak számos vezetője megagda nyilvánosan szolidaritását ezekkel a mozgalmaikkal, Gfelseze, a király, az új év alkalmából amnesztiát adott az olyan folyamatban levő perekre, amelyek tiltott nyomtatványok meörzői ellen indítottak. Az amnesztiát azonban nem vonatkozik azokra, akik ezeket a nyomtatványokat terjesztették.

— **(-) A VÁROSI LAKOSSÁG EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA.** A városi főorvosi hivatal jelentése szerint Temesvár város lakosságának egészségügyi állapota általánosságban kielégítő. Ragályos betegség miatt jelenleg orvosi kezelés alatt áll huszonnyolc vörhenyes, két orbáncos, egy bárányhimlős, két kanyarós és két diftéria beteg.

— **Három millió tízár a bucarestii Eforia-palotában.** Bucurestiből jelentik: Az Eforia-palotában kiört tűzvészt csak szombat délben tudták eloltani. A tűz az egyik szolga lakásában, egy kályha túlfűtése következtében tört ki. A kar három millió lei.

— **Újabb harcok Jeruzsálemben.** Jeruzsálemből jelentik: Hétfőre virradó éjszaka Zavata helységben ismét súlyos harcok támadtak az angolok és az arabok között. A véres események következtében egy angol katona és egy arab életüket veszítették, többen pedig súlyosan megsérültek. A halóságok 10 arabot tartoztatnak le.

— **(-) Azonnali enyhítésére fájó testrészt azonnal dörzsölje be Diana sósborsesszel.**

— **(-) VERMES ERNŐ TEMETÉSE.** Hétfőn délután három órakor temették el a zsidó temető halotti csarnokából Vermes Ernő kalapgyári igazgatót. A temetésre teljes számban kivonult a kalapgyár tisztviselői kara és munkássága, ott voltak a különböző szervezetek küldöttei, valamint az elhunyt barátainak és tisztelőinek sokasága. A gyászszertartást Drechsler Miksa dr. főrabbi végezte. Löffler Géza dr. ügyvéd, hitközségi elnök a józsefvárosi ortodox zsidó hitközség és a barák ok, Nobel Sándor dr. a Zsidó Nemzeti Szövetség, Klein Eliachi kolozsvári rabbi pedig az összes cionista egyesületek nevében búcsúztatta a halott Vermes Ernőt.

— **(-) Dr. Hirsch Sándor börtöngyász-urologus,** január 2-ától folytatja rendeléseit. Röntgen és rövidhullám. Lloyd-sor, „Palace”-ház. Telefon: 24—26.

— **(-) A személyzeti kimutatások.** A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezésére, min: ismeretes, a nemzeti munka védelméről szóló törvény értelmében a cégek és vállalatok január hónap folyamán kötelesek alkalmazottaikról személyzeti kimutatást benyújtani. Ezen személyzeti kimutatásokkal kapcsolatban a temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a kimutató áshoz szükséges táblázatokat néhány nap múlva az érdekelt cégek rendelkezésére bocsátja. E hét végén a szükséges táblázatok nár kaphatók lesznek.

Magányos lelkek

Ime a XX. század románcja. Egy angol ápolónő utának indult Kanada felé, hogy ott oltár elé lépjen vőlegényével, akivel az esküvőn látják egymást először, — addig csak leveleztek.

A nő is, a férfi is tagja a Magányos Lelkek Levelező Klubjának, ennek révén ismerték meg egymást, levelek mentek Kanadába, levelek jöttek Angliába és 6500 kilométeren át szövbödött szerelem két idegen és távoli lélek kölcsönös vonzalma.

Igen, igen, a XX. század románcja ez és megvan benne mindaz az érzelmes melábu, ami ott zeng régi, regényesebb korok dalaiban, azzal a különbséggel, hogy a happy end, a boldog befejezés immár merőben korszerű.

Magányos lelkek mindig voltak, mindig lesznek a világon, „lelkek, amelyek egymást keresik”, magányos fenyők a távoli északon, amelyek a délszaki pálmáról álmodnak, hogy Heine dalát idézzem, de az ilyen lelkek, az ilyen fenyők azelőtt nem tömörültek klubba.

Véletlenül esetleg tudomást szereztek egymásról és leveleztek is tízezer mérföldön át, egészen utolsó brúkjukig, — egy év, amíg az egyik levele eljutott a máséhoz, egy újabb év, amíg megjött a válasz, de gondolhatott volna-e bármelyikük arra, hogy utarakeljen és végre egyesülhessenek távoli kedvesével? Nem, az egymást kereső magányos lelkek románcja mindig befejezetlenül maradt és legfeljebb a halál írta végére a záró rimet.

A kor nem kedvezett a happy endnek és a kibékítő, boldog befejezés ezért is nem volt divatos. Ha így nézzük a dolgot, talán a technika az, amelynek a mi korunk ezt a határozott vonzalmat köszönheti a boldog befejezés iránt.

A „magányos lelkek” ma klubot alakítanak, pontos és kimerítő kartoték-rendszerrel, a repülőposta napok alatt viszi-hozza a leveleket és az egymásra talált távoli lelkeknek igazán csak egy macskaugrás az egész, hogy az északi sarktól a déli sarkig repüljenek, roboogjanak boldog kézfogóra.

Az északi fenyőnek ma nem kell elepednie a vágótól és bánattól a délszaki palma után, csak meg kell válnania repülőjegyét, hajójegyét és nemcsak a klub, hanem az egész emberiség is azonnal szegényebb két magányos lélekkel... ez a melábus románc boldog vége... (—thy.)

(—) UJÉVI ÜDVÖZLÉS A BELVÁROSI ÉS JÓZSEFVÁROSI PLÉBANIÁN. A belvárosi egyházközség tagjai felkeresték Plesz József kanonok-plébánost és az első ujévi üdvözlést Martzy Mihály egyházközségi elnök tolmácsolta. Szeretetének és ragaszkodásának adott kifejezést és megállapította, hogy Ferch Mátyás halála után ért súlyos veszteség nyomán megfelelő férfiú került a plébánia élére. Plesz József biztosiotta az egyházközséget, hogy elődjének nyomdokain kíván haladni és ennek megfelelően az új esztendőben egyházközsége minden családját szeretné meglátogatni és személyesen megismerni. Végül megköszönte az üdvözlést. A józsefvárosi egyházközség szintén tisztelettel Metzger Márton dr. prépost-plébános előtt az ujév alkalmából. Hehn Mátyás németül, Schaffer Fülöp magyar nyelven üdvözölte a plébánost, akit az iskola részéről Friedrich Károly külön is köszöntött. Metzger Márton dr. meghatottan köszönte meg az üdvözlést és egyházközsége minden tagjának szintén boldog újévet kívánt.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Ototoi Eugen Doru, Márk Gizella, Köpe Rudolf, Rotar Cornel, Schelken Rudolf.

(—) UTÓLAGOS ANYAKÖNYVEZÉSEK. A bíróság elrendelte a bejelentési határidő miatt annak idején nem anyakönyvezett, következő gyermekeknek utólagos anyakönyvezését: Gaál Mária, Fejes Mária, Muntean Maria, Suciú Maria és Iorgovic Gheorghe.

(—) MEGJELENT AZ 1938-as FUTBALLÉVKÖNYV Grósz Sándor és Szerényi István szerkesztésében. Az izlées kiállítású futballévkönyv beszámoló az 1938. év futballeseményeiről, közli a tavaszi sorsolást, a futballszövetség belső szabályzatának kivonatát, ismerteti a temesvári nagyegyletek helyzetét és bemutatja a különböző egyesületek játékosait is. Ezenkívül neves futballisták által írt szakcikkek gazdagítják a kitűnően összeállított könyv tartalmát, amely bizonyára minden sportembernek kedvenc olvasmánya lesz.

(—) HALÁLOZÁSOK. Nowy Judit, hosszú szenvedés után 21 éves korában január elsején délután meghalt. Temetése ma, kedd délután 4 órakor a józsefvárosi Feger-kápolnából megy végbe. Meghaltak még: Enderle Katalin született Willjung nyolcvannégy éves, Cristea Iosif tizenkilenc éves, Michels Lambert húsz napos, Ardelean Maria született Popovici hetvenöt éves.

(—) ÖTVENEGYEZER LEIT LOPTAK EL EGY TEMESVÁRI BANKSZOLGÁTÓL. Tábor Mihály hatvenöt éves bankszolga az Erdélyi Banktól 51.569 leit vett fel. A bankjegyeket egy könyvbe tette és a könyvet az akatáskájába helyezte. Azután több helyen más ügyeit intézte el, majd visszaért munkahelyére. Amikor el akart számolni a pénzzel, észrevette, hogy az akatáskából eltűnt az ötvenegyezer lei. Nyomban feljelentést tette a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

(—) HÁZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötötték házasságot: Kaz Seli és Elek Teréz, Brach Péter és Becker Adél, Kupcsó János és Szenté Mária, Latcu Ioan és Petru Ana, Szabó János Pál és Molnár Anna Erzsébet, Csernich József János és Lefkó Mária, Micsici Emil és Secosan Persida, Titz Henzik és Fritz Margit, Lazar Traian és Cheria Elena, Arbanas Gheorghe és Gerzsey Ilona, Avram Aurel és Lazici Ecatarina.

Le a félelemmel!

A Daily Express egyik kis vezércikke mondja: Ne hallgass a háború profétáira. Mondj el lent azoknak, akik azt hirdetik, hogy az összeütközés elkerülhetetlen. A köz ellenségei ök. Terjeszték a munkanélküliséget, a közösség minden osztályába szorongást és félelmet keltenek. A félelem sok kárt okozhat. Aktív erő ez az ártalom szolgáltatásban. Ime egy keleti mese:

Egy arab a sivatagban találkozott a Dögghalállal.

— Hová mész? — kérdezte.

— Megyek Bagdabba, — válaszolta a Dögghalál — meg akarok ölni ötezer embert.

Később megint össztalálkozott a kettő.

— Nem tartottad meg a szavadat — mondta az arab. — Nem ötezeret, hanem ötvenezret gyilkoltál meg.

— Nincs igazad, — válaszolta a Dögghalál — én ötezeret öltem meg. A többi a félelem gyilkolta meg.

(—) VÁLTOZÁS A HETI ÁLLATVÁSÁR TARTÁSÁBAN. A pénteki Vízkereszt ünnepe miatt az e heti állatvásárt csütörtökön, január 5-én tartják meg.

— Szovjetországra felkészült. Moszkvából jelentik: Fehéroroszország népe nagy lelkesedéssel ünnepelte a fehérorosz szovjet köztársaság 20-ik évfordulóját. Nagyméretű négyüléses rendezet és Vorosilov nemzetvédelmi népbiztos a szovjet legfőbb elnökséghez az újabb táviratot intézte: „A szovjetországi köztársaság lakossága és hadserege mindenkor kész harcolni függetlenségéért: és kész arra, hogy valamennyi ellenségét megsemmisítse”.

FOGORVOSNAL

Vidéki fogorvos beszél, hogy megjelenik nála egy gubás atyafi.

— Fogat húznának, de úgy, hogy ne fájjon.

— Ne féljen, nem fog fájni semmit. Kap egy kis kloroformot.

— Mit kapok?

A fogorvos elmagyarázza, hogy mi az a „rausch”.

— Nem fogok tudni magamról semmit?

— Nem. Pár másodpercig eszméletlen lesz.

Az atyafi gubájában ránt az fogorvosra.

— Mindjárt, csak előbb megolvassom a pénzesmet.

Rádiócsövek fűtése DURA-OPTIMÁVAL

Hazánkban a rádiózás az itóbbi időben hihetetlen módon megnövekedett, különösen pedig a telepes készülékek eladása ért el igen nagy sikert. A rendelkezésünkre álló statisztikai adatok alapján érdemesnek tartottuk megvizsgálni, mi okozta tulajdonképpen ezt a nagy fellendülést. Szakkörökben egyöntetűen azon véleménynek adtak kifejezést, hogy a falusi lakosság kultúrgényeinek növekedésével párhuzamosan a telepes készülékek elterjedése elsősorban a gazdaságos és kényelmes fűtőelemnek, a

DURA OPTIMA fűtőtelepnek

köszönhető, amely úgynevezett száraz-akkumulátorok nagyban hozzájárultak ezen rádiókészülékek népszerűsítéséhez.

Lapunk hasábjain a közelmúltban már több ízben is foglalkoztunk a DURA-MŰVEK R. T. új találmányával, az OPTIMA fűtőelemekkel, amelyek a régi akkumulátorok használatát nemcsak feleslegessé teszik, de azoknál sokkal gazdaságosabbak is. Mint a gyár velünk közli, egy ilyen fűtőtelep teljesítménye kb 1200—1500 üzemóra, úgy, hogy napi 3—4 órai használatnál egy évig is eltarthatnak. Örvendetes, hogy ezen elemekhez fűzött feltételek minden tekintetben beváltak, sőt felül is multak.

Jó szolgálatot vélnk teljesíteni, amidőn t. olvasóink figyelmét a fentiekre felhívjuk. A DURA-OPTIMA fűtőelem minden viszonteladónál beszerezhető, technikai felvilágosítással, bérmentve szolgál az UZINELE DURA S. A. Temesvár.

SZERKESZTOI ÜZENETEK. Szijgyártó.

Az eddigi rendelkezések értelmében azok a kiskereskedők és kisiparosok, akik a könyvvezeési kedvezmények fejében a kétszáz, illetve száz leies évi átalányadót lefizették, kötelesek beszerezni az előirt és szabályszerűen felülbélyegzet üzleti könyveket, nevezetesen a pénztárnaplót és a leltárt. A kedvezmény az illetékes pénzügyi körök felfogása szerint abból áll, hogy a bejegyzéseket havonta egyszer összesítve lehet eszközölni. A könyvek nem vezetésért az ország több részében büntető jegyzőkönyveket vettek fel.

GYÓGSZERTÁRAK ÉJLELI SZOLGÁLATA:

Kedden, január 3-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Reg. Ferdinand úton levő Salvator gyógyszerház.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerház.

A III. kerületben a Miron Costin utcában levő Merker gyógyszerház.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozzi

MŰSOR

KEDD, JANUÁR 3.

APOLLÓ: Pécsi kedélyesség (német film).

ATLANTIC: Az édes anyaföld és A bajnokok (német filmek).

CAPITOL: Pécsi kedélyesség (német film).

RIVOLI: A lázadó hős (német film).

SCALA: Mégis ártatlan (angol film).

Csang Kai-Csek akarata ellenére békét akart közvetíteni a volt kínai miniszterelnök

Csungesing, január 2. Wang-Csing-Weit, a kómintang másodelnöké egész életére kizárták a párból és megfosztották összes állami és pártbeli tisztségétől. Ez a határozatot a pártrendkívüli ülésen hozták. A kínai kormány és a párt egyben közli, hogy Wang-Csing-Weit elhagyta Kína egész területét, anélkül, hogy erre a legfelsőbb kínai hatóságoktól engedélyt kapott volna. Az elutazás tehát a kínai kormány akarata ellen történt és az útnak az volt a célja, hogy megteremtse az összeköttetést a kínai és a japán kormányok között. Azzal vádolják az elutazott politikust, hogy visszaélt a nemzet bizalmával háború idején. Hangsúlyozza a határozat, hogy a kínai nemzeti politika Csang-Kai-Csek december 26-iki nyilatkozatán alapul, a mely visszautasít minden olyan békét, amely Kónove herceg felételei alapján jönne létre.

Amerikánus magyar látogatása a Bánságban

Kereseti és munkáviszonyok az ujvilágban. — Gépirókisasszony saját autójával

A Belváros egyik kicsiny lakásában az elmúlt napokban nagy örömmel fogadtak egy amerikai házaspárt. Az anya könnyes mosollyal ölelte meg leányát, aki a távoli világrészről érkezett haza rövid látogatásra és örömmel üdvözölte vejét, akit most ismert meg személyesen. A viszontlátás öröme után az amerikai asszony, akinek leánykorából, amikor még a Ferenczy Irma nevet viselte, sok kedves ismerőse van Temesvárott, boldogan számolt be családjának amerikai életükről és igazolással berutattatta azt az elegáns, csukott autót, amelyet magukkal hoztak. A házaspárnál folytatott rövid beszélgetés, ha mozaikszzerűen is, de bevilágít a hétköznapi szürke figuráinak, az amerikai munkások életébe.

Amikor szemben ültem a magistermetű, szélesvállú amerikaival, eleinte aggodtam, hogy csak tolmács segítségével beszélgethetek vele, de aggodalmam megszűnt, amikor megszólalt: — Stephen Komarik, vagyis Komarik István a nevem...

Kiderült, hogy amerikai magyarral találkoztam, de, ha nem is szólalt volna meg zengetes magyarsággal, a nemzetiségét akkor is elárulta volna az elismerés, amellyel a nálunk inatő, jófajta „Szürkebarátot“ fogadta: — Ez aztán igen — csettintett, amikor a pohár bort megitta.

— Most még egy jó cigareta — mondotta és amikor rágyújtott, széken kényelmesen hátradőlvé, udvarias mosollyal várta a kérdéseket. Először a személyes részt tisztáztam és megkérdeztem, hogyan került Amerikába?

— Az eset — magyarázta — sajnos, nélkülöz minden romantikát. A háboruban mint a 69. gyalogezred főhadnagya vettem részt és háboru után Budapesten tőzszabimányi irodám volt. A nagy égsében azonban én is légtem és

1923-ban egy nagyot gondolva, kivándoroltam Amerikába.

Az otthon megtanult háromszáz angol szón kívül, nem tudtam angolul. De most kijelenthetem, hogy bárcsak a háromszáz szót se tanultam volna meg, mert először el kellett felejtene a rossz kiejtést és azután sajátíthatnám csak el az angol nyelvet.

A nyelv nemtudása eleinte súlyos akadályt jelentett

és bizony én is végipróbáltam a különböző városokat és mesterségeket. Végül is Csikágóban lepedtem le. Hosszu évek küzdelmével megfelelő szakismeretre tettem szert az élelmiszer-szakmában és hét év előtt bekerültem az Armour Companyhoz. Négy évig dolgoztam a hatalmas husipari vállalatnál és a kísérletezés osztály vezetője lettem. Onnan léptem át a Griffith Laboratóriumhoz és most én is a husiparból élek...

Látszott rajta, hogy a szakmájába vágó dolgról beszél, mert közönye felengedett és a szakember ismeretével magyarázott tovább: — Az én foglalkozásom még szinte ismeretlen Európában. A Griffith Laboratórium tulajdonképpen vegyi cég, de

csak a husiparral kapcsolatos vegyszereket, fűszereket és gépeket állítja elő.

— Egyáltalában nem tulok, — folytatta — amikor azt állítom, hogy Csikágóban vannak a világ legnagyobb vágóhidai. Az Armour Company husvágó vállalat például

tizenötezer munkást foglalkoztat és naponta negyvenezer sertést vág.

Ez a legnagyobb ilyen vállalat, de ezenkívül még számos kisebb vállalat is működik és szinte egész Csikágó a husiparban dolgozik. A Griffith Laboratórium elsősorban is baccákat készít, fűszereket árusít és azokat az amerikai izlés szerint keveri és gépeket is gyárt. A központi gyártelep Csikágóban van, többi a new-yorki állambeli Passaicban és a kanadai Torontóban működnek, Európában pedig Dublinban van lerakata.

Azután a tudományos alapon álló husipari rendszereket ismertette, amelyeknek az az elő-

nyük, hogy a disznó minden porcikáját feldolgozzák.

— Még csak a disznó visítását nem tudjuk értékesíteni — mondotta mosolyogva — de különben szőröstől-bőröstől hasznosítjuk.

A sertés véréből kivont fehérje például olyan tökéletes, hogy már a cukrászok is ezt használják fel a tojásfehérje helyett.

Rövidesen kiderült azt is, hogy európai látogatása is tulajdonképpen üzleti körut, mert a Griffith Laboratórium

nagyobb európai gyártelep felállítását tervezi,

ha készítményei elhelyezésére kedvező kilátás nyílna. Mielőtt feleségével együtt Romániába jött volna, járt Hollandiában és Németországban, ahol Tübingenben Ostertag dr. egyetemi tanárral, a husipar kitünő európai szakértőjével folytatott tárgyalásokat.

— A lehetőség mindenütt, Magyarországon és Romániában is kitünő, csak

a magas vámok szinte lehetetlenné tesznek minden üzletet

— legyintett lemondóan. Az európai vámrendszerekről visszatereltem a szót az amerikai munkáviszonyokra.

Komarik István nemhiába vezető tisztviselője az egyik nagy vállalatnak, mert ezt a kérdést is nagyszerűen ismeri. Nagy vonalakban így vázolta az amerikai munkás helyzetét: — A munkásság gazdasági helyzetét Amerikában most kielégítő. Hoover elnöklété alatt sok volt a munkanélküli és ezek segélyezése rendkívüli terhet jelentett. Egy család munkanélküli segélye havonta negyven dollár és ezért az összegért semmiféle ellenszolgáltatást nem kívántak a munkanélkülitől. Focosevelt elnök azonban ezen a téren erőlyesen rendet tartott, mert

a munkanélkülieket közmunkára fogta és a negyven dollárért most bizony alaposan meg kell dolgozniok.

A munkanélküliek száma különben egyre csökken. Amerikában nem félnek a gépektől, mint Európában és ott nem vallják azt az elvet, hogy a gép elveszi a munkás kenyereit. Ott örülnek, ha minél több lesz a gép, mert az a gazdasági helyzet további javulását jelenti. Minél több gyárat építenek a gépeknek, annál több munkás, kéz kell a gépek mellé.

— A munkás életfeltételeinek emelkedett színvonalát különben maga az állam is igyekszik biztosítani. Bevezették a negyven órás munkahetet és a minimális heti bért tizenöt dollárban állapították meg.

Egy napszakos fizetése husz-huszonkét dollár hetenkint.

Egy jó szakmunkás heti bére huszonöt-har-

mincöt dollár, az osztályvezető fizetése pedig eléri hetenkint az ötven dollárt is.

— Ilyen fizetések mellett mindenki hamarosan duszagdag lesz — kockáztattam a megjegyzést.

— Igen, ha európai szemmel tekintjük a dolgokat, — mondotta — de nem Amerikában.

Az igazi amerikai ugyanis, nem ismeri a takarékoskodást. Minél többet keres, annál jobban él.

mert a jó kereset, fokozott igényeket jelent. A legegyszerűbb munkáslány is manikűrözésre, selyemruhára és selyemharisnyára köli el keresete egy részét. A szakmunkás lakása már három-négy szobából és fürdőszobából áll. Az ilyen kályhafűtéses lakás havonta tizenöt-husz dollárba kerül. A gyengébb keresetű napszámok az olcsóbb negyedekben laknak, ahol a két szobás lakás bére arányban áll fizetésükkel. Azután sok pénz költenek Amerikában az autóra is, amely nem luxus, mint Európában. A Griffith Laboratórium kísérleti osztályán száz munkás dolgozik és száz autó áll az üzem garázsában. Igaz, hogy a vállalat kitünően fizeti alkalmazottait, mert

a kezdőfizetés hetenkint huszonöt dollár és a két gépirókisasszonynak egyenkint negyvenkét és fél dollár a heti fizetése. Van is már mindkettőnek autója.

Komarik István, akinek havonta négyszáz dollár a fizetése, kérésre hirtelenében összeállította egy munkáscsalád heti költségvetését.

— Néhány év előtt még én sem kerestem sokat, tehát tudom mit költ egy munkáscsalád. Eszerint három-négy dollár kell a lakásra, legalább hét dollár az élelmészre, de még mindig marad néhány dollár ruházódásra és az elengedhetetlen szórakozásra.

A legkedveltebb szórakozás természetesen a mozi.

A legtöbb moziban huszonöt centbe kerül a jegy, de vannak mozik, ahol hetvenöt centet is elkérnek egy helyért. Régebben Csikágóban több szintársulat is volt és egy operatársulat is tartott előadásokat. De ez már drága szórakozás volt, mert egy jegy egy dollárba került. Nem is volt sohasem népszerű az opera, amely az amerikaiak közönyén végül is megbukott.

— Pedig sajnálom a színházat, mert ez hozott össze a feleségemmel — mondotta — és gyengéd pillantással nézett feleségére, aki eddig szótlánul hallgatta a beszélgetést.

Kettőjük szerelme igazi amerikai történet. Komarik Istvánné kitünő operatársulat és amikor mint fiatal leány előnyös szerződéssel a táskájában áthajózott Amerikába, nagy sikerekről és fényes színésznői pályafutásról álmodozott.

A siker nem is maradt el, de nem volt tartós, mert Amor beleavatkozott a dolgokba.

Komarik István a színpadon látta meg mostani feleségét és szive nyomban tüzet fogott. A többi mind már amerikai tempóban történt. Megkérte a kezét és rövidesen utána megtörtént a házasságkötés. Annak már tíz esztendeje, de Komarik Istvánné még most sem sajnálja, hogy a további sikerek helyett férjét választotta...

Paszitka Ferenc.

Erdőtéljesen halad előre a spanyol nemzetiek offenzívája

Burgos, január 2. Az Ebro menti hadművelet tovább folynak és a nemzeti főhadiszállás jelentése szerint a nemzeti csapatok mindentűrt sikereket érnek el. Így többek között elfoglalták Balaguer egész környékét, Pubelles, Pobla de Granadella, La Palma Bisbal és Falset községeket. A köztársasági csapatok ezen a vidéken nagy vesztesége szenvedtek. A nemzeti légi haderő az elmúlt nap folyamán bombázta Taragona katonai berendezéseit, Reus és Cambris városokat, Valencia kikötőjét és a Valencia melletti vegyészeti gyárat. Ugyancsak a nemzetiek főhadiszállása jelenti, hogy csapatai

a valenciai frontot, Sagunától húsz kilométernyire áttörték.

A nemzeti légi haderő szintén nagy pusztítást végzett a köztársaságiak birtokában lévő városokban. A nemzetiek egyébként a barcelonai kikötőben bombát dobtak a Shaer nevű angol teher szállító hajóra, amely elsüllyedt.

Az újév alkalmából Franco tábornok interjú

adott a Diario című lapnak és hangoztatta, hogy

az 1939-es esztendő a spanyol nemzetiek számára a tökéletes győzelmet fogja hozni.

Franco szerint a döntő győzelem még nem jelenti a nemzetiek végső célját. A nacionalista Spanyolországot egészen új alapokon kívánják kiépíteni. Mindenekelőtt a Földközi-tengeren megfelelő szerephez kíván jutni Spanyolország. Az új állam semmilyen paktumot nem ismer el jogerőnek, amelyet nem kötött, a Földközi tengerhez fűződő érdekeinek pedig föltétlenül érvényt fog szerezni. Franco tábornok végül hangoztatta, hogy

Spanyolország nem lesz tagja a Népszövetségnek, a fajkérdésben pedig Németország és Olaszország példáját kívánja követni, ugyanakkor pedig csatlakozik a bolsevista-ellenes blokkhoz.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint Franco tábornok ellen még napokkal ezelőtt merényletet kíséreltek meg. Egy ismeretlen férfi karabéllyal rálőtt. A diktátor csak könnyebben sebesült meg

Krisztus soha nem uralkodott diadalmasabban, mint a mai egyházüldözések idején

Az egyházközségek újvi köszöntése a megyéspüspöknél

Temesvár katolikus egyházközségeinek nagy küldöttsége a város katolikus társadalma és az öt városrész egyházközségei nevében újév napján üdvözölte Pacha Ágoston megyéspüspököt. A montsre-küldöttségben résztvett a hívek nagy száma mellett Plesz József kanonok, belvárosi plébános, Rech K. Géza gyárvárosi apátplébános és Pater Norbert erzsébetvárosi plébános. Pacha megyéspüspök Waltner József kanonok, püspöki irodaigazgató kíséretében jelent meg a küldöttség előtt.

Elsőnek Novotny Károly, a józsefvárosi egyházközség elnöke, német nyelven üdvözölte a püspököt. A mai időkben — mondotta többek között — amikor támadás éri az egyházat és a vallást minden felől, az egyházmege hívei rendíthetetlen bizalommal, kitartással és szeretettel állanak az egyház mellett. Az új esztendő alkalmával jóegészséget és sok erőt kíván az egyházfőnek, hogy még sokáig vezethesse egyházmegejét.

Koszó János dr. az erzsébetvárosi egyházközség választmányi tagja, lendületes magyarnyelvű beszédben üdvözölte a megyéspüspököt. Ma éjjelkor — mondotta — megkondultak a világ legnagyobb dómjainak harangjai és huszonhárom nemzet nyelvében hangzott el az újvi üdvözlés a világ összes népeire, békés és boldog újévet kívánva mindenkinek. Különösnek hangzik ez az újvi üdvözlés a világ hatalmas részéről, amelyek gyors ütemben fegyverkeznek, amelyeknél tovább hódít az erőszak, dühöng a gyűlölet, az irigység és a fényűzés és ezzel szemben azt kívánják, hogy

legyen urrá az emberek között a szeretet és a megértés.

Kiemelte ezután a szónok, hogy ma ezen békére irányuló vágyból hiányzik valami, hiányzik az igazi akarat, hiányzik a hit, hiányzik az Isten. Aki Istent kikapcsolja az újvi köszöntőjéből és béké-

ről, szeretetről, beszél, az nem találja meg az igazi boldogságot mindaddig, míg vissza nem tér a kétezre éves tengelyhez, a szeretet és a béke forrásához, Istenhez. Ott, ahol Isten megtagadásával a hívő lelkek elpusztítását tűzték ki célul,

a hit, a lélek finomságánál fogva visszavonul a családi otthonos tárhelyéhez,

ahol annál nagyobb dinamikai erővel edzi és erősíti a családok még kisebb tagjait is, mert a lelket nem lehet megsemmisíteni. A családi oltárok mellett olyan erős gárda fejlődik a hit, a vallás, az egyház védelmére, amely diadalmaskodik minden elnyomással, minden üldözéssel szemben. Látjuk ezt ott, ahol a legnagyobb a veszély, ott legsufoltabbak a templomok és leginkább megostromoltak a gyontató székek, mert

Krisztus soha diadalmasabban nem vonult keresztül a világon, mint most

és közelségét soha sem lehetett jobban érezni, mint éppen ma, a nagy veszély idején. Ilyenkor látható csak az egyházközségek értéke, hogy mennyire támaszai ezek az egyháznak, mert mindegyike erős vár arra, hogy megtartsa, megvédje szentélyét, templomát, kulturáját, nyelvét, és hitét. Végül Isten áldását kérte az egyházfő működésére.

Pacha Ágoston püspök válasszolt az üdvözlésekre és megköszönte a ragaszkodást, a szeretet megnyilvánulását. Megemlítette, hogy az elmúlt évben meglátogatta az összes tanonciskolákat és örömmel hallotta úgy az állami, mint a felekezeti tanonciskolák vezetőitől, hogy

vallásérkölcsei szempontból a tanoncok örömdetes előhaladást mutatnak.

Végül boldog újévet kívánt az egyházközségek valamennyi tagjának, családjuknak, gyermekeinek és az egész egyházmege minden hívének. Szavai végeztével áldást osztott az egyházfő.

Humis is játszik a román válogatott ellen

Az egyik görögországi lap azt a szenzációs hírt közli, hogy a két ország közötti válogatott mérkőzés nem hivatalos jellegű, így Auer is játszhatik a román csapatban. Ha Auer, aki jelenleg a Rapidhoz van igazolva, játszani fog, úgy a görög csapat igénybe veszi a Görögországban tartózkodó Humis játékát. Az athéni közönség még abba is beleegyezik, hogy Humis a román csapatban játsszon, mert kíváncsian várják, hogy a görög játékos mennyit fejlődött Romániában.

SPORT-FOTO-OPTIC
A legolcsóbb sport-cikkek és azok javítása
A. M. MÜLLEY-nél
Timisoara, I. Strada Solderer 11.

Sporthírek mindenfelől

Keleti turát bonyolít le a TMAC. A temesvári munkásatlétika csapata rövidesen hosszabb keleti turát bonyolít le. Amennyiben a törökországi mérkőzések is létrejönnek, akkor már január 5-én utnak indul a temesvári csapat és 7-én, 8-án Szambulban játszik. Palesztinában öt mérkőzést játszik a TMAC, innen tovább utazik Egyiptomba. Külföldi utjukról csak akkor térnek haza, amikor a bajnoki küzdelmek megkezdődnek. A csapat állandóan edzésben van.

Öt mérkőzés közül négy döntetlenül végződött. Az olasz bajnokságban vasárnap öt mérkőzést játszottak le a csapatok, amelyek közül négy döntetlenül végződött. Eredmények: Liguria—Torinó 2:1, Triestina—Novarra 0:0, Modena—Bologna 1:1, Juventus—FC Milán 2:2, Napoli—Bari 1:1.

Elutazott Görögországba a válogatott csapat. A román válogatott csapat törökországi mérkőzése után elutazott Görögországba, ahol január 6-án, 8-án és 11-én játszik Athen, Pireus és Athen—Pireus válogatottjai ellen.

Hóval dobálták meg a játékevezetőt. Az egyik harmadik ligabeli bajnoki mérkőzésen a közönség sehogysémm volt megelégedve a játékevezető működésével és amikor a honi csapat egyik legjobb helyzetét akadályozta meg füttyülésével, a közönség berohant a pályára és hólabdával dobálta meg a bírót. Az ügynek természetesen a szövetség előtt folytatása volt, a botrányt okozó rendező egyesület pályáját három hónapi időtartamra felfüggesztették. Ez nálunk például nem látszanék valami súlyos büntetésnek, azonban Angliában, ahol nem szünetel a labdarugás, ez igen súlyos megtorlás a csapat ellen, amely most már kényszerülve van bajnoki mérkőzéseit idegen pályán lejátszani.

„Kanadai csapat” Bucurestiben. A fővárosi Telefon Club külföldi turája során lekötötte a belgiumi Etoile du Nord jégheki csapatát. Ennek a meghívásnak az a körülmény kölcsönöz érdekességet, hogy a csapatban öt kanadai játékos szerepel, így melán nevezhetjük a belga csapatot „kanadainak”.

Harmminchélt milliót kér Joe Louis egy mérkőzésért. Joe Louis néger öklívó kijelentette Mike Jakobs rendezőnek, hogy csak abban az esetben hajlandó a jövő évben öklívó mérkőzésre kiállni, ha összesen 200 ezer dollár részesedést kap. Ez az összeg 37 millió 500 ezer leit tesz ki. Valószínűnek látszik, hogy Mike Jakobs megszakítja kapcsolatát a néger öklívóval és a jövőben nem rendez számára mérkőzést.

Németország belép az Európa Kupába. Az Európa Kupa bizottsága tavasszal ül össze Prágában, amikor döntenek majd afelett, hogy felveszik-e Németországot a serlegért küzdő csapatok sorába, vagy pedig, Németország visszavonulása esetén, Romániát hívják-e meg. A csehszlovák és a magyar szövetségek amellett foglaltak állást, hogy Németországot vegyék fel, illetve engedjék át nekik az Ausztria ki-vonulása által megüresedett helyet.

SPORTSEMÉNYEK

Válogatott és nemzetközi klubmérkőzések az új esztendőben

Gazdag műsort állított össze a román labdarugószövetség

Az új év küszöbén vessünk egy pillantást azokra a mérkőzésekre, amelyeket a szövetség tervez az 1939-es évre. Ami a nemzeti bajnoki küzdelmeket illeti, azok már február 26-án megkezdődnek az A-ligában, míg a B-liga csak március 5-én kezd meg működését. Ezeket a bajnoki mérkőzéseket május végére befejezik, ugyancsak ezalatt az idő alatt bonyolítják le a román kupa mérkőzéseket is. A szövetség ezenkívül a következő nemzetközi válogatott mérkőzéseknek a napját tűzte ki: Május 8-án: Románia—Jugoszlávia Bucurestiben. Május 21-en: Románia—Olaszország Bucurestiben. Szeptember 18-án: Jugoszlávia—Románia Belgrádban. Október 8-án: Románia—Csehszlovákia Bucurestiben. Ezen kívül terve vannak vége Magyarországnak, Lengyelországnak, Litvániának és Németországnak elleni mérkőzések is. A németek elleni mérkőzést a román

válogatott csapat vagy Berlinben, vagy pedig valamelyik vidéki német városban játsza le.

Hasonlóképpen gazdag műsort állított össze a szövetség a B válogatott részére is. Husvitra valószínűleg meghívják a Slávia csapatát Bucurestibe. Ugyanakkor a Venus játszik a Schalke 0:4 csapatával. Ezenkívül a kolozsvári Victoria és a ploesti Tricolor tárgyalásokat folytatnak magyar csapatokkal, végül a Ripensianának sikerült lekötnie a Racing Club Paris csapatát. A Venus szeretné lekötöni egy romániai turára a Wolverhampton Wanderers együttesét, vagy a Charlton Athletic csapatát. Junius hónapban a román bajnok csapat a Középeurópai Kupáért játszik. Ebből láthatjuk tehát, hogy az 1939-es év a labdarugás szempontjából is mozgalmasnak ígérkezik.

vezetett a pesti csapat, sőt az egyik görög védő-játékos öngólt vett és így lett az eredmény 5:2. A mérkőzés vége felé a görög csapat középcsatára szépített az eredményen.

Antibes-Racing Club Paris. A két csapat legutóbbi bajnoki mérkőzése alkalmával az Antibesnek nem volt tartalékja és mivel Viora lekötötte a vonatot, tim emberrel kellett volna kiállnia. Ezt azonban a vezetőség el akarta kerülni, éppen ezért felkérte a csapat edzőjét, hogy foglalja el a hiányzó játékos helyét. A 46 éves edző olyan kiváló játékos produkált, hogy az Antibes vezetőség rá akarja venni, hogy legalább egy évig még szerepeljen a csapatban.

A Ferencváros győzelme a görög válogatott felett

A Ferencváros csapata, amely tudvalevően a karácsonyi és újvi ünnepeket Görögországban töltötte, január 1-én ütközött meg a görög válogatott csapatával, amelyet szép játék keretében, 25 ezer néző jelenlétében, 5:3 arányban legyőzött. A mérkőzés első felidejében a görögök vannak frontban és sikerült is nekik kétféle előnyre szert tenni. Szünet előtt Sárosi III. bombagóllal szépített az eredményen. Szünet után egészen megváltozott a játék képe. A Ferencváros sorozatos támadásokat vezet az ellenfél kapuja ellen, amelyek eredményeképpen Sárosi III. újabb nagy lövéssel megszerzi az egyenlítő gólt is. Jakab és Kemény góljaival már 4:2 arányban

= KÖZGAZDASÁG =

Anglia nem kerülheti el a német gazdasági háborút

A folyton csökkenő angliai kivétel ellenakcióra készíti az angol gazdasági politikát

A politikai küzdelemmel párhuzamosan, amely a világhatalmi elsőbbséget folyik, természetesen erőteljes eszközökkel folyik a harc a gazdasági elsőbbségért. Anglia szilárdan el van tökélyre arra, hogy elébe vágjon a német gazdasági offenzívának és ecélből hajlandó győzelme biztosítása érdekében messzesemenő áldozatokat hozni. A német gazdasági vezető figyelmét természetesen nem kerülte el az erőteljes angol defenzíva. Schacht dr. londoni látogatása, Montague Normannal folytatott tárgyalásai nemcsak a zsidó kivándorlás finanszírozása körül forogtak, hanem a két birodalom gazdasági pozícióinak védelmét célozták.

ÁLLANDÓAN NÖVEKSZIK ANGLIA KERESKEDELMI DEFICITJE

Schacht tárgyalásai nem hozták meg az eredményt, amelyre számított. Németország egy részről nem hajlandó lemondani a külföldi piacokra való mély behatolási terveiről. Anglia sem elégíthető ma már ki különböző magyarázatokkal és az angol kormány nem nézheti tétlenül külkereskedelmi mérlegének fokozódó deficitjét. Az angol kormány aggodalmait távoiról sem alaptalanok. Ha összehasonlítjuk a két ország külkereskedelmi helyzetét, megfelelő képet nyerünk arról. Nagybritannia külkereskedelmi mérlege 1933-tól 1938-ig a következő évi deficitekkel zárult:

1933	259.2 millió font
1934	285.6 millió font
1935	276.1 millió font
1936	348.4 millió font
1937	408.1 millió font
1938	402.1 millió font

Hat év alatt tehát egymilliárd 979 millió 200 ezer angol fontra rugott a birodalom külkereskedelmi deficitje. A fontos hivatalos árfolyamon 700 leire kikerekítve, ez a hat éves deficit egybillió 385 milliárd 440 millió leit képviselő asztronómikus számot képviseli.

Ezzel szemben ugyanazon hat év alatt a német külkereskedelmi mérleg a következőképpen alakult:

NEGY ÉV ÓTA AZ ELSŐ DEFICITES ÉV NÉMETORSZÁGBAN

1933	667 millió márka felesleg
1934	289 millió márka deficit
1935	111 millió márka felesleg
1936	550 millió márka felesleg
1937	443 millió márka felesleg
1938	193 millió márka deficit

A hat év alatt tehát négyszer felesleggel, kétszer deficitel zárult a német Külkereskedelmi mérleg. A különbözet egymilliárd 289 millió márka felesleget jelent, ami a márkát 40 leire átszámítva, 51 milliárd 560 millió leit képvisel.

A fentebbi számadatok összehasonlításából kiderül, hogy Anglia külkereskedelmi mérlege állandóan deficités volt, közel kétmilliárd fontos összegben. Ezeket a deficiteket jórésben egyéb nemzeti jövedelmekkel fedezték, részint a kamatokkal, amelyek a különböző idegen országokba fektetett angol tőke után folyik be, részint hajózási illetékekkel. A deficit mindenestre befolyásolta a külföldi kifizetések mérlegét. Ugyanazon idő alatt azonban Németország külkereskedelmi mérlege egymilliárd 289 millió márkás felesleget mutat ki. Németország tehát egy részről fenntartotta valutáját a kifizetési méleg egysúlya révén és kénytelen ezt az egysúlyt áldozatok árán is helyreállítani, annál is inkább, mert a Reich külkereskedelmi mérlege 1938-ban erős visszaesést mutat. Másrészt Anglia nem akarja a külkereskedelmi deficitet szériáját folytatni és ezért harcba indul a legnagyobb konkurens, a német áru ellen.

A HARCBA A DÉLKELETI ÁLLAMOK JÁRNAK JÖL

A győzelem kétségtelenül azé lesz, aki hosszabb ideig ki tud tartani ezen a fronton. Már pedig gazdasági téren Nagybritannia olyan erőforrásokkal rendelkezik, amelyek foglalkoztatják a német birodalom gazdasági és politikai vezetőit.

A délkelet-európai országok számára csak haszon származhatik abból a harcából, amely részint ezen a területen is megindult az angol és német gazdaság között. „Inter dous litigantes tertium gaudet“. A közeljövő megfogja mutatni, milyen mértékben tudják majd ezek az országok kihasználni ezt a kivételes helyzetet, hogy termékeik megfelelő elhelyezése és értékesítése révén módjukban álljon megfizetni azokat az ipari termékeket, amelyeket konkurenciális áron ajánlanak fel számukra akár Anglia, akár Németország részéről.

Januárban le kell róni a cégtáblák és hirdetések repülőbélyegét

Eljárás a borderou kiállításánál. — Milyen hirdetések mentesek a repülőbélyegzés alól

Minden év január havában a cégtábla és egyéb, az üzletben belül, vagy kívül alkalmazott reklámtáblákról egy borderou (kimutatás) készítenő, megnevezve és felsorolva ebben minden egyes cégtábla szövegét és méretét, valamint minden egyes táblánál az érte járó repülőbélyeg összegét.

Az így beirt és összegezett illeték végösszegének megfelelő értékű repülőbélyeg a kimutatásra kell ragasztani. Minden egyes bélyeg kelettel és bélyegzővel kell érvényteleníteni. A kimutatást az üzletben kell megőrizni, tehát nem kell sehova sem beadni, hanem fel kell ezt mutatni látmozgás céljából a repülőbélyeg-ellenőröknek.

A kimutatást minden év január havának első napján ki kell állítani, mert a repülőbélyeg-taxa minden évben újra fizendő. Ha az év folyamán alkalmaznak új cégtáblákat, vagy reklámtáblákat, vagy a meglévőket változásokat kell eszközölni, a fenti szabályok szerint és a változásnak megfelelő repülőbélyeg-illetéket le kell róni.

Pénzügyi bélyeg szempontjából az évi illeték alá eső illetékekre nézve a kereskedő a hirdetés kiállítását megelőzően a következőkre köteles:

1. Az adóhivatalnál a már említett bejelentést megtenni.
2. Az évi illetéket befizetni.
- A kimutatást a kifüggesztő vállalat, vagy a hirdetés tulajdonosa köteles benyújtani. Ennek a tartalma a következő:
 1. A hirdetés szövege.
 2. A hirdető fél teljes neve, foglalkozása, lakása.
 3. A hirdetés felülete (négyzetméterekben, illetve deciméterekben).

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, JANUÁR 2.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladásért jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.30, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 38—39, felár nélkül.

A borsági gabonapiacra a gabonaneműek irányzata lanya és a piaci forgalom még nem indult meg. A piaci árak a következők: temesi búza 78 kilós 365, foronali búza 380, időszerinti tengeri 300, örökös tengeri 315, zab 420, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 380, korpa 270, ötokmag 730, új tokmag 650, muharmag 300, napraforgómag 350, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásban 720, nagymalmi liszt 740 lei százkilónként. A lóheremag 18, a lucernamag 52 lei

A héttagnu repülő pénzügyi bizottság rövidesen megkezdi működését

Az „Argus” jelentése szerint rövidesen megjelenik a Hivatalos Lapban a módosított adótörvény alapján felállítandó különleges pénzügyi ellenőri szervezet felállítására vonatkozó királyi rendelet-örvény. Mint ismeretes, a kormány fokozottabb ellenőrzés alá akarja helyezni az ország pénzügyi szervezetének működését s ebből a célból pénzügyminisztériumi főtisztviselőkből ugynevezett „repülő ellenőrző bizottságokat” szerveznek, amelyek tagjai várhatóan vizsgálatokkal fogják ellenőrizni az adó- és vámhatóságok, valamint az összes többi pénzügyi műveleteket végző állami intézmények működését. A különleges ellenőrző testület tagjait a pénzügyminiszter előterjesztésére királyi rendelet-örvénnyel fogják kinevezni s a testületnek egyelőre hét tagja lesz: egy elsőosztályú, öt másodosztályú és egy harmadosztályú pénzügyi vezérfelügyelő. A különleges ellenőrző testület tagjai az ország bármely fentebb meghatározott jellegű közhivatalánál megjelenhetnek és a hivatalok vezetői kötelesek az összes kívánt adatokat rendelkezésükre bocsátani.

4. A hirdetés példányszáma.
5. Azoknak a helyeknek (uccák, épületek, stb.) pontos megjelölése, ahol a hirdetések kiállítását megkezdik.

Üzletátruházás esetén nem kell új illetéket fizetni, de a cégváltást be kell jelenteni.

Minden hirdetés első bal szögletén felülről betűkkel kitüntetendő az illeték befizetéséről szóló nyugta száma és kelte.

Repülőbélyeg szempontjából a mozgófényképpel vetített reklámok repülőbélyeg-illetékeit havonta kell befizetni a vetítő felület után számítva. A hónap töredékei egész hónapnak tekintendők.

A mozgófényképek hirdetésnyelét és reklámaikat minden egyes filmre vonatkozóan, a hirdetés tartama alatt külön kell kiszámítani.

A mozgófényképszínház belsejében elhelyezett reklámok és falragaszok nem esnek repülőbélyeg-kötelezettség alá.

A repülőbélyeg-törvény szerint illeték alól mentesek a következő hirdetések:

1. Tudományos jellegű nyilvános előadások hirdetésnyelét, ha belépőjegy nincs.
2. Azok a hirdetések, amelyek az újságok, vagy időszakos folyóiratok tartalmát sorolják fel.
3. Választási hirdetések mindenféle terjedelemben.

A repülőbélyeg szempontjából, tehát csak ez a háromfajta hirdetés repülőbélyegmentes, a többi összes hirdetésnyelre fel kell ragasztani, illetve alkalmazni kell a repülőbélyegeket még akkor is, ha ezek kincstári bélyeg alól mentesek.

Legfontosabb ebből a szempontból a cégfeliratok és üzleti reklámtáblák repülőbélyegzése.

== MEGVÁLTOZTATTÁK EGYES KERESKEDELMI KAMARÁK KÖRZETÉT. A Hivatalos Lap legutóbbi számában királyi rendelet-örvény jelent meg, amely közli több erdélyi kereskedelmi és iparkamara körzetének módosítását. A kereskedelmi kamarák új körzeti beosztása a következő: Brassó: Brassó és Háromszékmege. Nagyszében: Szében és Fogaraszmege. Gyulafehérvár: Fehérmegye, Kisküküllő, Nagyküküllő, Tordamegye. Kolozsvár: Kolozs-, Naszód- és Szamosmege.

== JÓDOZOTT LUXUSSÓT HOZNAK FORGALOMBA. A minisztérium elhatározta, hogy jódozott luxussó forgalomba hozatalát engedélyezik, amely kilógramonként 14 leibe fog kerülni. A jódosót félkilós csomagokban hozzák forgalomba.

== Új francia-román kereskedelmi egyezmény. Bucarestből jelentik: Stefan Stanescu pénzügyminisztériumi vezértitkár vezetése alatt elindult Párisba az a bizottság, amely az új román-francia kereskedelmi egyezményről tárgyal. A tanácskozásokat román részről Mircea Cancicov pénzügyminiszter vezeti, aki már régebben Párisban tartózkodik.

Új típusú repülőbélyegek a nyugtázások számára egy, két és öt leies címletekben

Az összes nyugtázások számára új típusú repülőbélyegeket bocsátottak ki egy, két és öt leies címletekben. A dupla bélyegek azonban nincsenek perforálva és úgy kell alkalmazni azokat, hogy előzőleg felragasztják a bélyeget, azután hatálytalanítják és utána vágják szét. Január elsejétől kezdve a nyomtatványokra, szállítólevelekre, szállodák és fogyasztási helyiségek által kiállított fizetési jegyzékekre, valamint látványosságai belépési jegyekre nem szabad más bélyeget alkalmazni, mint ezeket az új típusú bélyegeket. Temesvárra eddig csak az egy és két leies új típusú repülőbélyegek érkeztek meg, az öt leies címlettel még nem. A régi, nagyformájú és folyószámmal ellátott, perforált bélyegek használata ezentúl csak a számlákon van megengedve. Van azonban olyan rendelkezés is, a mely megengedi, hogy ott, ahol kifogytak ezek a különleges, perforált számlabélyegek, február elsejéig kivételesen szabad az új típusú bélyegek használata. A nyomtatványokra és fizetési jegyzékekre vonatkozó új típusú bélyegek elnevezése timbru de aviatie special, a számlákra szolgáló bélyegek hivatalos elnevezése pedig timbru mobil pentru facturi.

A birkanycájak vándorlását be akarják tiltani, mert terjesztik a száj- és körömfájást

A megyei állatorvosok értekezletét tartottak, amelyen az állatbetegségek és járványok leküzdésének hatásos módjait beszélték meg. Ami a száj- és körömfájást illeti, a megyében javulás következett be, mert az emiatt zár alá helyezett 113 község közül 103 községre feloldották a zár alól. Az állatkitittel kapcsolatban jelenleg most már csak tíz községre vonatkozik a kivételi tilalom. Krassó megyében még huszont, Arad megyében hét és Hunyad megyében három község van zár alatt. Figyelembe kell azt is venni, hogy azokat a községeket, amelyekben az állatjárvány fellépett, csak a betegség megszűnése után tizennégy nappal lehet feloldani a zár alól és a nemzetközi megállapodás alapján további negyven nap múlva lehet a kivételt engedélyezni. Az állatorvosok remélik, hogy rövidesen az összes községeket feloldják a zár alól és mindent megtesznek, hogy az állatjárvány csíráját elpusztítsák. Nagy veszélyt jelent azonban ebből a szempontból a juhnyájak vándorlása, a mely alkalmas az állatbetegségek terjesztésére. Az illetékes állatorvosi hatóságok a juhnyájak vándorlásának megszüntetésére úgy a királyi helytartóságnál, mint a földművelésügyi minisztériumban eljártak.

KÖNYVEK

* CHRISTOPHER DAWSON: *Európa születése*. Ennek a nem mindennapi könyvnek a címében Európa nem egyszerű földrajzi fogalmat jelent, hanem annak a csodálatos kultúrának a nevét, amely az antik világ összeomlása után ezen a földrészen megszületett. Ennek az Európának titokzatos születéséről számol be Dawsonnak, a kiváló angol tudós nagy ismeretgazdagsággal és írói rutinnal megírt könyve. A könyvnek nemcsak szigoruan ismeretterjesztő célja van. Dawson arra törekedett, hogy a mai anarchiában önmagát emésztő és züllő Európa gyermekeit figyelmeztesse kulturájuk közösségére és a megértés útjainak megteremtésére. A kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg, kötve és képmélekkelttel 198 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár.

* SOMERSET MAUGHAM: *Kauzárfa*. Aki a kauzárfa csak egy rostját is magával viszi csónakjában, vihart támaszt és el kell halasztania utazását, mert ha nem teszi és dacol a babonával, az életét veszélyezteti. Meséli azt is, hogy aki holdtöltekor kauzárfa alá áll, a lombok susogásából kihallja a jövőndő titkait. Somerset Maugham új könyvében „Kauzárfa” gyűjtőcím alatt foglalja össze a maláji szigetvilágban és Borneóban élő angolokról szóló történeteket. Somerset Maugham: *Kauzárfa* Athenaeum kiadásában és szép kiállításban füve 99 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár.

Rádió

KEDD, JANUÁR 3.

Bucuresti. 6.35: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Mitičă Măta zenekara. 19: Dr. V. Teodorescu előadása. 19.15: Th. Sibiceanu jazzzenekara. 20: Prof. Petre Andrei előadása. 20.15: Hanglemezek. 21: Ion Simionescu előadása. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.50: Hírek. 23.05: Fratii Stănescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Uána étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Mátyás király budai palotája. Felolvasás. 11.45: Téli sportruhák. Felolvasás. 1.10: Szalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Rác Zsiga és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Thaly Kálmán. Előadás. 6.30: Énekhangverseny. 7.15: Vályi Nagy Géza verseiből ad elő. 7.30: A magyar nyelv tisztaságáért. 7.35: Káliz

Jenő zongorázik. 8.05: Hírek. 8.25: Votisky Alice énekel, kísér: Sárai Elemér és cigányzenekara. 9.10: A felszabadítók. (Beczkó vára). Hangjáték két részben. 10.10: Katonazenekar. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Melles Magyar Vonósnyegyes. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Hanglemezek. 12: Hírek angol nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.45: Mezőgazdasági félóra. 7.35: Francia nyelvtanítás. 8.05: Sárai Elemér és cigányzenekara. 8.25: A drágakövek. Előadás. 9.10: Katonazenekar. 10: Hírek.

Bécs. 21.10: Lemezek. 21.55: Zenekari hangverseny. 23.35: Szórakoztató és tánczene.

Belgrad. 19.50: Lemezek. 21: Népdalok. 21.30: Szimfonikus hangverseny. 22.45: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Operaelőadás.

Strassburg. 19.20: Ének és zongora. 21.30: Zongorajáték. 22.15: Szórakoztató zene.

Varsó. 20: Filmrészletek. 23.15: Szórakoztató zene.

SZERDA, JANUÁR 3.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hanglemezek. 18.45: Dr. T. Bulau előadása. 18.55: Rosl Baumann-Rădulescu énekel. 20: Prof. Val. Puscariu előadása. 20.15: Szalonzenekar. 21: Perpesicius előadása. 21.15: A hangverseny folytatása. 22: Hírek, sport. 22.15: Csajkovszkij-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Uána étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A fejedelem házassodik. Felolvasás. 11.45: A ruszinok élete, Felolvasás. 1.10: Horváth László gondolkodik. 1.45: Hírek. 2: Hanglemezek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6: Beszkártzenekar. 7: Lázadás a Patheonban. Elbeszélés. 7.30: A magyar nyelv tisztaságáért. 7.35: Rác Béla és cigányzenekara. 8.05: Hírek. 8.30: Weber: A büvös vadász című operájának közvetítése. 9.15: Küllgyi negyedóra. 10.35: Hírek, időjárásjelentés. 11.50: Hírek német; és olasz nyelven. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.15: Mikulaj Gusztáv jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.35: Olasz nyelvtanítás. 8.05: Rác Béla és cigányzenekara. 8.35: Évszakok a Dunán. Thurzó Gábor utleirása. 9.05: Szalonzenekar. 10: Hírek. 10.20: Hanglemezek. 11: Időjárásjelentés.

Bécs. 20.35: Zenekari hangverseny. 23.20: Sportközvetítés. 24.20: Bécsi zene.

Belgrad. 19.15: Zenekari hangverseny. 22: Ének. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.30: Tarka zene. 23.15: Kamarazene. 24.15: Tánczene.

Strassburg. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 22.15: Lemezek. 23.20: Zenekari hangverseny.

Varsó. 20: Tarka zene. 22: Chopin-művek. 23: Lemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, hirdő i. gyógyhegy hirdetése szavankint egy leu. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Legkisebb apróhirdetés tíz szó. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărțan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Te. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kiúti. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele. fon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gaigóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefr: —13.

Oktatás

Francia nyelvben órákat adok iskolás gyermekeknek, felnőttek részére tárgyalási órákat. Érdeklődni délután 2—4 között IV. Spl. Müller Guttenbrun 7. ajtó 1. 2859

Állást keres

Mosást, vasalást, takarítást vállal szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadóban. 2848

Lakás

Háromszobás lakás február 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 3640

Bútorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 3529

Kiadó kapualatti bajárrattal bíró bútorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal, kívánatra reggeli és ebéd kóstlaltal Cím a kiadóban. 3530

Adás-vétel

Vennék szép díofurniros hálószoba bútorot (lehet használt is). Címeiket kérem a kiadóba leadni. 3677

Kályhacső lehet több darabból álló, könyökökkel megvételre kerestetik. Cí meket kérem leadni a kiadóba. 3678

Porszívógép, használt, de jókarban lévő eladó. Cím a kiadóban. 3675

Külfönjéle

Elveszett egy korcsolya tegnap délelőtt a Műegyetem jégpályája és a Feldioara ucca közötti úton. Megtalálójára jutalom ellenében juttassa el erre a címre: Popescu, Feldioara ucca 2 szám. 2742

Butor, porcellán és üvegáru

L. Schmidt n. Schuster

cégnél Temesvár I., Lonovics u. 3. sz. (A r. k. püspökség palota bejáratával szemben).

Ha szép akar lenni?

Használjon **KULKA-féle** lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és lilium-pudert, h á r o m szinben. Kapnató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen

a Déli Hírlapban

A DÉLI HIRLAP

naptára az 1939. évre

Január		Február		Március		Április	
1 Vasárnap	Ujév	1 Szerda	Ignác vt.	1 Szerda	Albin pk.	1 Szombat	Hugó
2 Hétfő	Jézus sz. neve	2 Csütörtök	Gyertyasz. B. Assz.	2 Csütörtök	Simp. Lujza	2 Vasárnap	P. Virágvas., Áron
3 Kedd	Genována	3 Péntek	Balázs pk. vt.	3 Péntek	Kunigund., Kornélia	3 Hétfő	Rikárd
4 Szerda	Titus B. Leona	4 Szombat	K. András Rachel	4 Szombat	Kázmér	4 Kedd	Izidor pk.
5 Csütörtök	Telesfor vt. Simon	5 Vasárnap	Ágota (Hetv. vas.)	5 Vasárnap	Özsób, Adorján	5 Szerda	F. Szt. Vince
6 Péntek	Vizkoreszt	6 Hétfő	Dorottya sz. vért.	6 Hétfő	Perpetua Gottlieb	6 Csütörtök	Nagycsütörtök
7 Szombat	Lucian, Altila	7 Kedd	Rikárd, Todor	7 Kedd	Ag. Szt. Tamás	7 Péntek	Nagypéntek
8 Vasárnap	Szever	8 Szerda	M. János, Aranka	8 Szerda	Ist. János, Zoltán	8 Szombat	Nagyszombat
9 Hétfő	Julian vt.	9 Csütörtök	Cirill	9 Csütörtök	Franciska	9 Vasárnap	Husvét vasárnap
10 Kedd	Vilmos pk.	10 Péntek	Skolasztika, Elvira	10 Péntek	40 vért Olimpia	10 Hétfő	Husvét hétfő
11 Szerda	Higin, Ágota	11 Szombat	Dezső, Lurdi megj.	11 Szombat	Szilárd, Aladár	11 Kedd	Leó pápa
12 Csütörtök	Ernő, Árkád	12 Vasárnap	Hatv. vasárnap	12 Vasárnap	I. Gergely pápa	12 Szerda	Gyula pk.
13 Péntek	Veronika, Vidor	13 Hétfő	R. Katalin, Ella	13 Hétfő	Szabina	13 Csütörtök	Hermengild
14 Szombat	Hilar pk., Bódog	14 Kedd	Bálint	14 Kedd	Matild	14 Péntek	Jusztin vt.
15 Vasárnap	Pál rometo, Loránt	15 Szerda	Fauszín vt.	15 Szerda	Longin, Kristóf	15 Szombat	Anasztázia
16 Hétfő	Marcell, Guszláv	16 Csütörtök	Juliana	16 Csütörtök	Henriette, Heribert	16 Vasárnap	L. B. József
17 Kedd	Antal apost.	17 Péntek	Donát pk.	17 Péntek	Patric, Gertrud	17 Hétfő	Anicét
18 Szerda	Piroska vt.	18 Szombat	Simon, Konrád	18 Szombat	Sándor, Ede	18 Kedd	Apollónius vt.
19 Csütörtök	Kanut, Sára	19 Vasárnap	Farsang vas.	19 Vasárnap	József	19 Szerda	Emma
20 Péntek	Fábián, Sebestyén	20 Hétfő	Aladár, Almos	20 Hétfő	Hubert	20 Csütörtök	Tivadar hv.
21 Szombat	Ágnes sz. vért.	21 Kedd	Hushagyó Kedd	21 Kedd	Benedek apost.	21 Péntek	Konrád
22 Vasárnap	Vince, Arthur	22 Szerda	Hamvazó szerda	22 Szerda	Gen. Katalin	22 Szombat	Szeolr és Katusz
23 Hétfő	Rajmund, Zelma	23 Csütörtök	Egon, Alfréd	23 Csütörtök	Viktórián	23 Vasárnap	Béla
24 Kedd	Timot	24 Péntek	Mátyás ap.	24 Péntek	Gábor főangyal	24 Hétfő	György vt.
25 Szerda	Dál ford.	25 Szombat	Géza vt.	25 Szombat	Gyümölcsösök B.A.	25 Kedd	Márk cv.
26 Csütörtök	Pollkárp. Vanda	26 Vasárnap	Sándor	26 Vasárnap	Manó vt.	26 Szerda	Szt. József olt.
27 Péntek	Aranysz. János	27 Hétfő	Leander	27 Hétfő	Dam. János	27 Csütörtök	Péter, Arisztid
28 Szombat	Margit, N. Károly	28 Kedd	Elemér, Berta	28 Kedd	Ker. János, Gedeon	28 Péntek	Keresztes Pál, Val.
29 Vasárnap	Szal. Ferenc	29 Szerda		29 Szerda	Augusztá, Ciril	29 Szombat	Péter vt.
30 Hétfő	Mártonka	30 Csütörtök		30 Csütörtök	Kerény, Izidor	30 Vasárnap	Sionnai Katalin
31 Kedd	Nol Péter	31 Péntek		31 Péntek	Fájd. szüz, Árpád		
Május		Junius		Julius		Augusztus	
1 Hétfő	Filipp és Jakab	1 Csütörtök	Pamfil, Gratiana	1 Szombat	Jézus sz. vére	1 Kedd	Vasas Péter
2 Kedd	Atanáz	2 Péntek	Sz. J. felfalálása	2 Vasárnap	Sz. Erzsébet	2 Szerda	Lig. Alfonz, Lehel
3 Szerda	Szt. J. felfalálása	3 Szombat	Mónika	3 Hétfő	Minden sz. Pápa	3 Csütörtök	István vt., Hermína
4 Csütörtök	Mónika	4 Vasárnap	Sz. Ferenc	4 Kedd	Ulrik pk.	4 Péntek	Domonkos
5 Péntek	V. Pius pápa	5 Hétfő	Bonifác pk. vt.	5 Szerda	Zak. Szt. Antal	5 Szombat	Havas B. Asszony
6 Szombat	János ap. cv.	6 Kedd	Norbort pk.	6 Csütörtök	Izalas prof.	6 Vasárnap	Urunk szino vét.
7 Vasárnap	B. Gizella	7 Szerda	Lukrécia, Róbert	7 Péntek	Ciril és Metod	7 Hétfő	Kajetan hv. Ibolva
8 Hétfő	Mihály főangyal	8 Csütörtök	Urnajia	8 Szombat	Erzsébet k-né	8 Kedd	Czirják, László
9 Kedd	N. Gergely	9 Péntek	Primusz és Felician	9 Vasárnap	Veronika, Lukr.	9 Szerda	Viannei, János, Rol.
10 Szerda	Antonio Izidor	10 Szombat	Margit k-né	10 Hétfő	Amália	10 Csütörtök	Lőrinc vért.
11 Csütörtök	Hieron Ferenc	11 Vasárnap	Barnabás Ap. Iulia	11 Kedd	I. Pius pápa	11 Péntek	Zsuzsánna, Tibor
12 Péntek	Pongrác	12 Hétfő	F. János hv.	12 Kedd	Gualb János, Izab.	12 Szombat	Klára
13 Szombat	Szervác, Róbert	13 Kedd	Páduai Szt. Antal	13 Csütörtök	Anklét pk. Jenő	13 Vasárnap	Ipoly, Kaszian
14 Vasárnap	Bonifác vt.	14 Szerda	N. Sz. Jozul	14 Péntek	Bonaventura	14 Hétfő	Özsób vt.
15 Hétfő	S. János, Zsófia	15 Csütörtök	Vitus, Jolán	15 Szombat	Henrik hv.	15 Kedd	Nagybold. Assz.
16 Kedd	Nep. Szt. János	16 Péntek	Jézus sz. szíve	16 Vasárnap	Kármeli B. Assz.	16 Szerda	Rókus, Abraham
17 Szerda	Paskál	17 Szombat	Rainer, Laura	17 Hétfő	Elek hv.	17 Csütörtök	Jácint hv. Anaszt.
18 Csütörtök	Aldozó csütörtök	18 Vasárnap	Efrém, Arnold	18 Kedd	Kamill hv., Frigyes	18 Péntek	Ilona
19 Péntek	Cöleslin, Péter	19 Hétfő	Cyárius prof. Lili	19 Szerda	Pál, Vince, Emilia	19 Szombat	Lajos pk.
20 Szombat	Bernát	20 Kedd	Szilvér, Laura	20 Csütörtök	Jeromos, Illés	20 Vasárnap	Szt. István
21 Vasárnap	Félix, Konstantin	21 Szerda	G. Alajos	21 Péntek	Praxedes, Dániel	21 Hétfő	Franciska, Johanna
22 Hétfő	Julia sz. vért.	22 Csütörtök	Ákos, Paulin pk.	22 Szombat	Mária Magdolna	22 Kedd	Timót, Menyhért
23 Kedd	Dezsó pk.	23 Péntek	Edeltrud, Zoltán	23 Szerda	Apollinar, Borta	23 Szerda	B. Fülöp, Farkas
24 Szerda	Ker. segits. Johanna	24 Szombat	Ker. sz. János sz.	24 Csütörtök	B. Kinga	24 Csütörtök	Bertalan ap.
25 Csütörtök	Orbán	25 Vasárnap	Rudolf, Vilmos	25 Kedd	Jakab ap.	25 Péntek	Lajos kir.
26 Péntek	N. Fülöp	26 Hétfő	János és Pál	26 Szerda	Anna assz.	26 Szombat	Zefirin p. vt.
27 Szombat	Béda p. János	27 Kedd	László kir.	27 Csütörtök	Pant. Olga	27 Vasárnap	Kal. sz. József
28 Vasárnap	Pünkösd vas.	28 Szerda	Irenucus	28 Péntek	Ince p. vt.	28 Hétfő	Agoston pk.
29 Hétfő	Pünkösd hétfő	29 Csütörtök	Péter és Pál	29 Szombat	Mária sz.	29 Kedd	Ker. János
30 Kedd	Sz. Janka, Nándor	30 Péntek	Pál emlékezte	30 Vasárnap	Judit vt.	30 Szerda	Limal Roza
31 Szerda	Kegy. B. A. Kán.			31 Hétfő	L. szt. Ignác, Oszk.	31 Csütörtök	Rajmund
Szeptember		Október		November		December	
1 Péntek	Egyed	1 Vasárnap	Remlg., Malvin	1 Szerda	Mindszent	1 Péntek	Elegy pk., Elza
2 Szombat	István kir. Rebeka	2 Hétfő	Orangyalok	2 Csütörtök	Halottak napja	2 Szombat	Bibiana, Aurelia
3 Vasárnap	Manszvét, Hilda	3 Kedd	Kis Teréz	3 Péntek	Hubert pk.	3 Vasárnap	Xav. Ferenc, Olyvia
4 Hétfő	Vit. Rozália	4 Szerda	Asszisi Szt. Ferenc	4 Szombat	Boorom. Károly	4 Hétfő	Borbála sz. vért.
5 Kedd	Lőrincz, Viktor	5 Csütörtök	Placid, Aurel	5 Vasárnap	Imre herceg	5 Kedd	Szabbas Ap. Vilma
6 Szerda	Ida, Zakarius	6 Péntek	Brunó hv.	6 Hétfő	Lénárd hv.	6 Szerda	Miklós pk.
7 Csütörtök	Kassai vt. Regina	7 Szombat	Olv. B. A. Amália	7 Kedd	Engelbert, Rezsó	7 Csütörtök	Ambros pk.
8 Péntek	Kisboldogassz.	8 Vasárnap	M. Nagyasszony	8 Szerda	Gottfried	8 Péntek	Mária szepl. fog.
9 Szombat	K. Péter, Adám	9 Hétfő	Dénes pk.	9 Csütörtök	Tivadar vt.	9 Szombat	F. Péter, Natalia
10 Vasárnap	Miklós, Erik	10 Kedd	B. Szt. Ferenc hv.	10 Péntek	A. András	10 Vasárnap	Melkiados, Judith
11 Hétfő	Profáz és Jácint vt.	11 Szerda	Placidé, Brigitta	11 Szombat	Márton, Jónás	11 Hétfő	Damáz, Árpád
12 Kedd	Mária neve, Guidó	12 Csütörtök	Miksa p. k. vt.	12 Vasárnap	K. Szaniszló	12 Kedd	Ottília, Gabriella
13 Szerda	Notburga, Kornél	13 Péntek	Ede, Kálmán	13 Hétfő	Jozefát vt. Klement.	13 Szerda	Luca sz.
14 Csütörtök	Szt. Kereszt felmag.	14 Szombat	Kallist, Helén	14 Kedd	Nagy Albert, Lipót	14 Csütörtök	Nikáz pk. Szilárd
15 Péntek	Fájdalmas szüz	15 Vasárnap	Teréz	15 Szerda	Odón pk.	15 Péntek	Valér, Johanna
16 Szombat	Kornél, Edit	16 Hétfő	Gál apát	16 Csütörtök	Csod. Gergely	16 Szombat	Etelka, Albina
17 Vasárnap	Szt. Ferenc	17 Kedd	A. Szt. Margit	17 Péntek	Péter és Pál c. F.	17 Vasárnap	Lázár
18 Hétfő	K. József, Titusz	18 Szerda	Lukács cv.	18 Szombat	Erzsébet asszony	18 Hétfő	Grácián, Augusztá
19 Kedd	Ianuárus	19 Csütörtök	Alk. Szt. Péter	19 Vasárnap	V. Félix, Jolán	19 Kedd	Fclagia, Viola
20 Szerda	Euszták	20 Péntek	Vendel, Irén	20 Hétfő	B. Assz. bemutatója	20 Szerda	Teofil, Timót
21 Csütörtök	Máté apostol	21 Szombat	Orsolya sz. vért.	21 Kedd	Cecilia	21 Csütörtök	Tamás ap.
22 Péntek	Móric vt.	22 Vasárnap	Kordula sz.	22 Szerda	Kelemen pk.	22 Péntek	Zenó vt.
23 Szombat	Tebla sz. vért.	23 Hétfő	Ignác, György	23 Csütörtök	K. János, Emma	23 Szombat	Viktória
24 Vasárnap	F. Mária, Gellért	24 Kedd	Rafael főangyal	24 Péntek	Katalin vt.	24 Vasárnap	Ádám és Éva
25 Hétfő	Celléri vért.	25 Szerda	Mór, Blanka	25 Szombat	Borch. János	25 Hétfő	Nagykarácsony
26 Kedd	Ciprian, Jusztin	26 Csütörtök	Dömötör vt.	26 Vasárnap	Erm. sz. Mária V.	26 Kedd	Szt. István vért.
27 Szerda	Kozma és Damján	27 Péntek	Szabin vt.	27 Hétfő	István ap. vt.	27 Szerda	Áprószent Kamilla
28 Csütörtök	Vencel király	28 Szombat	Simon és Judás	28 Kedd	Szaturnin	28 Csütörtök	Tamás pk. vt.
29 Péntek	Mihály főangyal	29 Vasárnap	Kriszt. kir., Jono	29 Szerda	András ap.	29 Péntek	Dávid, Zoárd
30 Szombat	Jeromos	30 Hétfő	Rodvig, Szt. Alfonz	30 Csütörtök		30 Szombat	Szilveszter
31 Szerda		31 Kedd	Farkas pk.			31 Vasárnap	

Nyomatja a „HIRLAP“ tipografia si editura S. i. n. c. Arad.